יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראשען (פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע זעהט זייט 8, 9) הייגט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 241 | Łódź, 22 Niedziela, października 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, א׳ מרחשון תרצ״ד | № 241

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל.

דיפלאמאטישע בעציהונגען צווישען אמעריקא און ראטען-פערבאנד

בריף-אויסטויש צווישן רוזוועלטן און קאלינינען

ליטווינאוו פאהרט קיין וואשינגטאן אונטערהאנדלען מיטן פרעז. רוזוועלט

מאסקווע, 21 (ספ. טעל.)

צווישען פרעזידענט רוזוועלט און קאלינינען איז פארגעקומען א בריוו-אויסטויש וועגען אנבאר קענען די סאוויעטען און יועגען אנהויבען אונ- טערהאנדלען, אנצוקניפען דיפלאמאטישע בעציהונ- גען צווישען אמעריקא און ראטען-פערבאנד

רוזוועלטס בריף

מאסקווע, 21 (ספ. טעל.)

די אויסלענדישע קארעספאנדענטען אין מאס- קווע האבען בעקומען א קאמוניקאט, וואס ענט- האלט דעם איינהאלט פון בריף, וואס פרעזידענט רוזוועלט האט צוגעשיקט צו קאלינינען.

רוזוועלטס בריף איז דאטירט פון 10. אקטאבער און ער שרייבט: „באלד ווי איך האב איבער- גענומען מיין אמט, האב איך געהאלטען פאר נויטיג צו מאכען א סוף צו די איצטיגע אונגארמאלע בעציהונגען מיטן 125 מיליאניגען רוסלאנד. מען דארף שטארק בעדויערן, וואס ביידע גרויסע פעלקער, צווישען וועלכע עס האט געהערשט א פריינד שאפט, העכער 100 יאהר, זענען איצט אפגעריסען פון דירעקטע געזעצליכע בעציהונגען.

די שוועריגקייטען, וואס האבען זיך געשאפען דורך די אבנארמאלע אונגארמאלע סיטואציע, זענען שווערע, נאר די שוועריגקייטען קאנען בע- זייטיגט ווערען דורך פריינדליכע שמועסען. אויב איהר זענט אויך אין דער זעלבער מיינונג, וואלט איך געווען צופרידען אויפצונעהמען אייערע פאר- שטעהער, וועלכער זאל צוזאמען מיט מיר בע- טראכטען אלע פראגען, וואס עקזיסטירען צווישען ביידע לענדער.

איך האף, אז די דאזיגע געשפרעכען, קאנען אין רעזולטאט האבען א גוטען אויסגאנג פאר בייד- דע פעלקער".

קאלינינס ענטפער

קאלינין האט דערויף געענטפערט:

„איך האב דערהאלטען אייער בריף פון 10. ה. ח. שטענדיג האב איך געהאלטען פאר אויסער- געוועהנליך נישט נארמאל, וואס ביידע גרויסע רעפובליקען, די אמעריקאנער און ראטען-פער- באנד, שטעהען נישט אין נארמאלע בעציהונגען און האבען נישט דעם נוצען, וואס אזעלכע גוטע בע- ציהונגען קאנען ברענגען.

מיט פרייד שטעל איך פעסט, אז אויך איהר זענט געקומען צו דעם פארשלאג. עס איז אהן ספק, אז די שוועריגקייטען קאנען בעזייטיגט ווע- רען באר אין פאל, ווען עס וועלען עקזיסטירען דירעקטע בעציהונגען צווישען ביידע לענדער.

איך ערלויב זיך צו זאגען, אז די דערמאהנטע אונגארמאלע סיטואציע, שלאגט זיך אפ שלעכט נישט נאר אויף די אינטערעסען פון ביידע לענ- דער, נאר אויך אויף דער אלגעמיינער אינטערנא- ציאנאלער סיטואציע, פערשטארקט די עלעמענטען פון אונרוהע און גיט חשק די כוחות, וועלכע בע- מיהען זיך צו פערגוואלדיגען דעם אלגעמיינעם שלום.

אין צוזאמענהאנג דערמיט, נעהם איך גערן אן אייער פארשלאג צו שיקען א פערטרעטער פון ראטען-פערבאנד קיין אמעריקא, אלס פארשטע- הער פון דער ראטען-רעגירונג ווערט פאהרען ליט- ווינאוו, וועלכער וועט אנקומען קיין וואשינגטאן אין דעם טערמין, וואס וועט בעשטימט ווערען".

מאסקווע, 21 (ספ. טעל.)

דער פרעסע-רעפערענט ביים פאלקס-קאמי- סאריאט פאר אויסערן ענינים אומאנסקי האט פאר די פרעסע-פארשטעהער ערקלערט, אז פרעזידענט רוזוועלטס בריף איז געקומען אין אן ערנסטע און קאמפליצירטע אינטערנאציאנאלע סיטואציע, ווען דער אלגעמיינער שלום איז שטארק בעדראהט.

דער אריסטריט פון פרעזידענט רוזוועלט איז געריכטעט אויף דער ליניע צו פערשטארקען דעם שלום.

אין ענגלאנד איז מען נישט צופרידען

לאנדאן, 21 (ספ. טעל.)

די ענגלישע פרעסע בעגנוגעט זיך דערווייל מיט ברענגען די בריף צווישען אמעריקא און ראטען-פערבאנד. דאס שווייגען פון דער ענגלי- שער פרעסע ברענגט אויפן געדאנק, אז אין די ענגלישע פאליטישע קרייזען איז מען נישט צו- פרידען פון רוזוועלטס שריט.

א גוטע שטימונג אין אמעריקא

ניו-יארק, 21 (ספ. טעל.)

די אמעריקאנער פרעסע איז שטארק צופרידען מיט רוזוועלטס שריט און שטיצען אונטער די גרויסע ווירטשאפטליכע מעגליכקייטען, וואס עפע- נען זיך פאר אמעריקא און ראטען-פערבאנד. נאך דעם ווי עס וועלען אייגעשטעלט ווערען נארמאלע דיפלאמאטישע בעציהונגען צווישען ביידע לענדער.

די ניו-יארקער בערזע האט רעאגירט דער- מיט, וואס דער קורס פון די אקציעס האט זיך געהויבען מיט 3 פונקטען.

שטימען פון דער סאוו. פרעסע

מאסקווע, 21 (ספ. טעל.)

די סאוויעטישע פרעסע רעדט מיט גרויס בע- גייסטערונג וועגען די אמעריקאניש-סאוויעטישע אונטערהאנדלונגען.

„איזוועסטיא", „פראוודא", „קראסנאיא זוועז- דא", „עקאנאמיטשעסקאיא זשיזן" און „קאמסא- מאלסקאיא פראוודא" האבען אפגעדרוקט גרעסערע ארטיקלען, אין וועלכע זיי פיהרען אויס, אז די סאוויעטיש-אמעריקאנער דערנעהנטערונג וועט האבען אהן ספק, אן איינפלוס אויף דער וועלט-פא- ליטיק און וועט מיטווירקען צו בעפעסטיגען דעם שלום און וועט אוממעגליך מאכען דעם אויסברוך פון א נייעם בעוואפענטען קאנפליקט.

מארגענטוי וועט זיין אמעריקא- נער אמבאסאדאר אין מאסקווע

פאריז, 21 (ספ. טעל.)

פון וואשינגטאן איז מען מודיע, אז ליטווי- נאוו וועט פאהרען קיין אמעריקא אין צוויי וואכען ארום.

אלס אמעריקאנער אמבאסאדאר אין מאס- קווע וועט בעשטימט ווערען דער יונגער מאר- גענטוי.

פאריז, 21 (ספ. טעל.)

„האוואס" איז מודיע פון ניו-יארק, אז אין צוזאמענהאנג מיט די אמעריקאניש-סאוויעטישע אונטערהאנדלונגען, ערווארטען די אמעריקאנער בענק און אינדוסטריע אויף גרויסע געשעפטען מיט רוסלאנד.

לובלינער רב, ווערט לאדזער רב

אין אנדער פריטאג-נומער", האבען מיר מיט- געטיילט, אז פאריגע וואך איז א דעלעגאציע גע- ווען ביים לובלינער רב הרב שפירא אונטערהאנד- לען וועגען איבערנעהמען דאס לאדזער כסא - הרבנות.

די דעלעגאציע איז בעשטאנען פון פערטרע- טער פון אלע אגודה-ריכטונגען און פון די אלעק- סאנדערער חסידים. אין דער דעלעגאציע האבען זיך בעטייליגט די ה"ה: דוד שטאהל, אברהם אייז- נער, איטשע מאיר וואדיסלאווסקי און יהושע שוויאטלאווסקי.

די דעלעגאציע איז געפאהרען מיט דער מיסיע, אדורכצושמועסען זיך מיטן הרב שפירא וועגען איבערנעהמען דעם כסא הרבנות אין לאדז.

נאך לענגערע אונטערהאנדלונגען, האט הרב שפירא געגעבען זיין הסכמה.

די דעלעגאציע האט צוריקקומענדיג קיין לאדז אפגעגעבען אין דער קהלה א בעריכט וועגען די אונטערהאנדלונגען. איצט האלט עס נאך ביי די בעדינגונגען, ווארום ווי בעקאנט, שטעלט דער לוב- לינער רב דעם הויפט-בעדינג, ס'זאל איהם גע- געבען ווערען די מעגליכקייט, ווייטער אנצופיהרען מיט דער לובלינער ישיבה.

ווי ס'ווייזט אויס, וועט געפונען ווערען א פשרה-וועג, אזוי אז דעם כסא-הרבנות אין לאדז, וועט שוין זיכער איבערנעהמען דער לובלינער רב, הרב שפירא.

דער גערער רבי האט געזאגט

אז די שחיטה-פראגע אין לאדז דארפען לעזען די לאדזער יודען

ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, איז פרעזעס מינצבערג פערגאנגענע וואך געווען אין גער אויף צו בעקומען פון רבין א הסכמה אויף איבערצו- נעהמען די שחיטה דורך דער קהלה.

ווי מיר דערוויסען זיך איצט, איז ה. מינצ- בערג געווען אין גער פעריגענעם דינסטאג. נאך א קורצער בעראטונג וועגען דעם ענין שחיטה, האט דער רבי געענטפערט:

מיין דעה איז, אז די פראגע, צי די קהלה זאל איבערנעהמען די שחיטה, זאל איבערגעגעבען ווערען די לאדזער יודען און זאלען זיי די לאד- זער יודען אליין ארויסזאגען, צי די קהלה דארף איבערנעהמען די שחיטה, צי נישט.

אין רעזולטאט פון דער תשובה, איז ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, פערגאנגענעם מיטוואך צוזאמענגערופען געווארען אין דער קהלה אַנ- אסיפה פון די מיטגלידער פון דער קהלה-פערוואל- טונג, ראט, און חשוב'ע בעלי-הבתים, אויף וועל- כער ס'איז בעשלאסען געווארען איבערצונעהמען די שחיטה.

הוי נפלה עטרת ראשנו!

אחרי מחלה כבדה וקצרה נאסף אל עמיו בעיר. אבינו היקר והאהוב

נ"ע שלום עמנואל ב"ר יוסף ניימאן ז"ל

(מחסידי גור) בשנת ששים ושמונה לימי חייו

הלויה תהיה היום, ביום א׳ פרשת לך לך (22/X 1933) בשעה 12 בצהרים מבית האבל פילסודסקיעגא 19.

השרויים בצער עמוק אשתו, בניו, בנותיו, חתניו, כלותיו, ונכדיו.

אטענטאט אויפ'ן סאוויעטישען קאנסולאט אין לעמבערג

1 בעאמטער דערשאסען און 1 בעאמטער פערוואונדעט. — ארעסטירט דעם אנפאלער

לעמבערג, 21 (טעלעפאניש)

היינט 11 פריה האט זיך געווענדעט וועגען אנ'אודיענץ צום סאוויעטישען קאנסול א פערזאן, וועלכען מען האט אריינגעפיהרט אין צימער, אין וועלכען עס האט אמטירט דער נאטשעלניק פון דער קאנצעלאריע אלעקסאנדער מאילאוו. אין מאמענט, ווען מאילאוו האט געפרעגט דעם פערזאן, וועגען וואס ער פערלאנגט אנ'אודיענץ, האט יענער א-רויסגענומען א רעוואלווער און האט 2 מאל אויס-געשאסען צו מאילאוו'ען, וועלכער איז געפאלען טויט אויפ'ן ארט.

אויפ'ן אפקלאנג פון די שאסען איז אריינ-געלאפען דער בעאמטער פון קאנסול איוואנדאגיי, צו וועלכען דער אנפאלער האט אויך געשאסען און פערוואונדעט אין ביידע הענד.

באלד נאכדעם איז אנגעקומען צו לויפען דער וואזשני מאנדזי. צו וועלכען, דער אנפאלער האט אויך אויסגעשאסען, און נישט געטראפען נאר אויסגעהאקט א שויב.

דער וואזשני האט געמאכט א גוואלד, וואס עס האט דערהערט דער וויצע-קאנסול, וועלכער האט פון ערשטען שטאק גערופען פאליציי.

צוליב דעם וואס די טירען זענען געווען פערמאכט, איז פאליציי אריין אין בנין דורכ'ן 1-טען שטאק.

דער אנפאלער איז ענטוואפענט געווארען. ער האט אנגעגעבען זיין נאמען און ערקלערט, אז ער איז א מיטגליד פון דער אוקראינישער מילי-טערישער ארגאניזאציע און אויף איהר בעפעהל האט ער אויסגעפיהרט דעם אטענטאט.

דער לעמבערגער וויצע-וואיעוואדע סאכאצ-סקי אין דער בעגלייטונג פון נאטשעלניק פון דער זיכערהייטס-אמט, האבען אויסגעדריקט מיטגעפיהל דעם סאוויעטישען קאנסול.

נייע געזעץ-פראיעקטען

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)

דער מיניסטארען-ראט ארבייט איבער א רייהע געזעץ-פראיעקטען, וואס ווערען צוגעגרייט און וואס דארפען דערשיינען אין דער פארם פון דעקרעטען. צווישען אנדערע איז בעהאנדעלט גע-ווארען דער געזעץ-פראיעקט וועגען צוואנג-ארבי-טראזש און קאנפליקטען צווישען ארבייט און קא-פיטאל. ביז איצט איז א צוואנג-ארביטראזש געווען איינ-געפיהרט בלויז אין אויבערשלעזיע, אין אנדערע געגענדען פלעגט אינטערווענירען דער ארבייטס-אינספעקטאר, אבער זיינע בעשלוסען זענען נישט געווען קיין אבליגאטאריש. דער נייער געזעץ פיהרט איין א צוואנג-ארביטראזש אין גאנץ פוילען.

וויטאס און קערניק געפינען זיך אין טשעכיען

פראג, 21 (ספ.) וויטאס געפינט זיך איצט אין טשעכיען. ער קלויבט זיך צו קומען קיין פראג, ארויסצוגעבען א פוילישע צייטונג, וואס זאל זיין געווידמעט די אינטערעסען פון זיין פארטיי. בכלל גרייט זיך וויטאס צו פיהרען זיין פאליטישע אר-בייט אין טשעכיען.

עס קורסירען קלאנגען, אז ד"ר קערניק זאל זיך אויך געפינען אין טשעכיען.

אין די פאליטישע קרייזען שמועסט מען, אז פון די צעהן געוו. בריסקער ארעסטירטע זענען אין פוילען בלויז נאך געבליבען: דיבוא, מאסטעק און באגינסקי. די אנדערע זיבען – געפינען זיך אין אויסלאנד.

היטלער גרייט זיך צו א נייעם גרויסען יודען-גרויש פון דייטשלאנד

פאריז, 21 (ספ. טעל.)

„זשורנאל דע דעבא" איז מודיע, אז אין געוויסע קרייזען ארום קלאנגען, אז היטלער גרייט זיך אין חודש נאוועמבער ארויסצוטרייבען פון דייטש-לאנד הונדערט טויזענד יודען.

פערמשפט 64 פויערים

זשעשאוו, 21 (ספ. טעל.)

דאס געריכט האט ארויסגעטראגען דעם אורטייל וועגען די געשעהענישען אין ווילקא און לוקאוויעץ.

דער הויפט-בעשולדיגטער אין ווילקא אנדזשיי קאקאשקא איז פער'משפט געווארען פאר ארגאניזי-רען א ווידערשטאנד געגען דער פאליציי אויף 3 יאהר טורמע. וולאדיסלאוו פאשע"ב דער הויפט-אנגעקלאגטער פאר די געשעהענישען אין לוקאוויעץ איז פער'משפט געווארען צו 2 יאהר טורמע. 30 פערזאן זענען פער'משפט געווארען צו תפיסה פון 6 חדשים ביז 1 און א האלב יאהר; 12 זענען בע-פרייט געווארען. אלעמען איז אריינגערעכענט גע-ווארען דער פאר-ארעסט.

זשעשאוו, 21 (ספ. טעל.)

עס איז ארויסגעטראגען געווארען דער אור-טייל אין פראצעס פאר די פויערים-אונרוהען אין גראדזשיסק. פון 42 בעשולדיגטע זענען 32 פער-משפט געווארען אויף תפיסה פון 3 און א האלב יאהר ביז 3 חדשים, 10 זענען בעפרייט געווארען.

פון די פער'משפט'ע זענען בלויז 4 ארויס-געלאזט געווארען אויף דער פריי געגען קויציע. די איבעריגע זענען ארעסטירט.

זיי זענען משוגע געווארען, זאגט מוסאליני וועגען די היטלעריסטען

פאריז, 21 (ספ. טעל.)

דער געוועזענער קארעספאנדענט פון „זשורנאל דע דעבא" דערוואוסט זיך, אז בעת מוסאליני האט בעקומען די ידיעה, אז דייטשלאנד האט זיך צו-ריקגעצויגען פון דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ, האט ער אויסגערופען: זיי זענען דארט אין בערלין משוגע געווארען!"

די בעסטע און שמאקהאפטסטע
מיטאגען
ווי אויך אוועגדברויטען
איז נאר אין
באר אפאטאווסקי
4 פאלודניאווא 4.

אוגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיאטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטאריש פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

Dr. med.
Szymon Grinberg
פילסודסקיעגא 55, טעל. 168-58
צוריקגעקעהרט
אויפנאהמס-שעה'ן פון 3 ביז 6 נאכמ.

Dr. med. M.
Eliasberg
כירורג
צוריקגעקעהרט
פיעטריקאווער 80,
טעל. 117-87.

Dr. med.
B. WINDZBERG
כירורגישע און פרויען-קראנקהייטען
גדאנסקא 61, טעל. 123-48
נעהמט אן טעגליך פון 1–3 און פון 5–8.

Dr. med.
LEON FUCHS
אינערליכע-קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען
אויף וואולטשאנסקא 65
(ריג גדאנסקא) טעל. 172-44

אונטערנעהמער
צום שניידן און נייהען עקספארט-העמדער ווערען געזוכט. אפערטען אפצוגעבען אין אדמינ. אונטער „סאליד". 6789

נאך נישט אלע ווייסען, אז דאס
קירזשנער-אטעליער
פון י. שווארצמאן
ה'
21 פיעטרקאווער 21
פראנט 1-ער שטאק
נעמט אן אלערארט קירזשנער און שניידער-ארבייטען פון אייגענע און אנפערטרויטע סחורות, אויך אלער-ארט קירזשנער-רעפעראטורען
צו קאנקורענץ-פרייזען.
!! רעעלע בעהאנדלונג !!
פינקטליכע אויספירונג
בעמ.: צוליב רעקלאמע מאכען מיר די ג' קונדשאפט א הנחה אויף 2 מאנאטען. צו יעדע דאמען-פוטער-פאלטען גיבען מיר צו א מופע פולשטענדיג אומזיסט.
קומט און איבערציינגט זיך!

„לינת הצדק"
לאדז, ציגעל-גאס 17
דער פיזיקאליש טעראפישער קאבינעט
איז טעטיג טעגליך פון 11–1 און פון 4–6 אוונד און געפינט זיך אונטער דער אויפזיכט פון א דאקטאר-ספעציא-ליסט, קווארץ-לאמפען, דיאטערמע, סא-לוקס, עלעקטרישע בעדער. ערמעסיגטע פרייזען.
5270

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8—1 מיטאג און פון 6—9 אוונט. זונטאג פון 10—1 בייטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע-פרייזן

פאר
גאלד, ביזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטעם
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

א בשורה טובה
פאר אלע
שטאמלער
(JĄKAJĄCY)
און וועלכע ליידען פון אלערארט רעדענס-פעלערן קענען אין א קורצער צייט מיט'ן גרעסטען ער-פאלג אויסגעהיילט ווערען אין דעם איינציגען ספעציעלען הייל-אנשטאלט פאר שטאמלעריי און רעדענס פעלערן – מענער, פרויען און שול-קינדער אין אלע שפראכען
Zakład dla Jąkających się
Łódź, Wólczańska 10, m. 17, (front, parter)
tel. 221-77
אויפנעמונג פון 10–1 און 3–7.
לאדז, וואלטשאנסקא 10, וו. 17 (פראנט, פארטער)

גרעסטע אויסוואהל ביי
Szczęśliwy
— פון —
מענער-רעשטען
אויף אנציגער און פאלטענס, בילינצער, טאמאשאווער א. א. פון די בעסטע קוואליטעטען מאדערנסטע מוסטערן, צו די ביליגסטע פרייזען.
יעדער קויפער בעקומט ראבאט.
קומט און איבערציינגט אייך!
5 נאוואמיעסקא 5
ביי R. Szczęśliwy
פראנט 2-טער שטאק
געדענקט דעם אדרעס.

וויכטיג פאר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג
דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז ס'איז ערעפענט געווארען דאס
אמבולאטאריום
ביים פעראיין „עזרת עניים"
נאדלודקא 8, טעל. 153-99
וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ'ן ארט פון 9 פריה ביז 7 אוו. שיקט אויך ארויס דאקטוירים-ספעציאליסטן מיט וויזיטען אהיים
ווי אויך דענטיסטישע הילף
נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אפצאה-לונגען. די פערוואלטונג.

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4, 8–9 אוו.

Dr. J. SCHORR
באדע-ארצט אין איוואניטש
צוריקגעקעהרט
ארדינירט אין הארץ-קראנקהייטען
אין לאדז, גדאנסקא 11, טעל. 226-85
פון 4–7 נאכמ.

דאס לאנגיעריגע בעקאנטע און רעעלע
טוך און קארט-געשעפט
Herman WŁOSKI
(עקזיסטירט פון 1910)
לאדז, נאוואמיעסקא 3, טעל. 114-92
פראנט 2-טער שטאק
צעזיצט אויף לאגער צום הערבסט און ווינטער-סעזאן דעם גרעסטען און שענסטען אויסוואהל פון די
בליעסטע הערען און דאמען-שטאפען
אין זעמטליכע פארבען און מוסטערן פון ענגלישע, בילינצער, טאמאשאווער סחורות א.א. געגניע פאבריק-פרייזן!
געדענקט די אדרעס! קומט און איבערציינגט אייך!

הזכרה.
מארגען, מאנטאג, ד. 23. אקט. 1933, 10 א זייגער פריה, צו דער ערשטער שמערצליכער יאהרצייט פון אונזער אונפערגעסליכער
נ. ע.
אסתר פייגע בזשוסטאווסקא
קומט פאר אויפ'ן בית החיים א הזכרה, צו וועלכער אלע קרובים, פריינד און בעקאנטע ווערען געבעטען צו קומען.
מאן, קינדער און אייניקלעך

דייטשע באטע צו דער פעלקער=ליגע

גענף, 21 (ספ. טעל.)

דער דייטשער קאנסול אין גענף האט נעכ-טען איבערגעגעבן א נאטע פון דער דייטשער רעגירונג דעם גענעראל-סעקרעטאר פון דער פעל-קער-ליגע.

דער אונטערסעקרעטאר פון דער פעלקער-ליגע, דער דייטש טרווידעלענבורג, האט זיך אפגע-געבן אין דימיסיע.

הינדענבורג זאל טאקע דעמיסיאנירען

לאנדאן, 21 (ספ. טעל.)

רייטער-אגענטור איז מודיע פון גוט אינפאר-מירטע קוועלען, אז הינדענבורג זאל טאקע דימיסיאַ-נירען באלד נאך די נייע רייכסטאג-וואהלען. דער אפיציעלער מאטיוו זאל זיין — זיין אלטקייט און שוואכקייט.

צעמענט=קארטעל בלייבט פונאנדערגעלאזט

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)

דאס קארטעל-געריכט האט ארויסגעטראגען דעם אורטייל וועגען צעמענט-קארטעל. דאס גע-ריכט האט אנערקענט פאר ריכטיג די פעראָרדנונג פון מיניסטעריום פאר האנדעל און אינדוסטריע, אז דער צעמענט-קארטעל ווערט פונאנדערגעלאזען, אלס ארגאניזאציע, וואס בעדראהט דעם וואוילן פון לאנד.

דער קארטעל בלייבט פונאנדערגעלאזען. אלע פירמעס, וואס האבען געהערט צום קארטעל דאר-פען צאהלען צו 500 זל. קאסטען.

ביים ארויסטראגען דעם אורטייל איז דער זאל געווען פול מיט פארשטעהער פון דער אינ-דוסטריע און האנדעל און אויך פון דער רעגירונג.

די מאטיווען פון אורטייל וועלען שריפטליך ווערען פערעפענטליכט אין 2 וואכען ארום.

דער אורטייל איז א'נענדגילטיגער און קיין שום אפעלאציע אדער קאסאציע קאן נישט ווערען אנגעגעבן.

מיניסטארן-ראט אנגענומען דעם דעקרעט וועגען פערלעגענע שטייערן

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)

אויף דער פרייטאגדיגער זיצונג פון מיניס-טארען-ראט איז אנגענומען געווארען דער דעקרעט-פראיעקט פון דער פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזי-דענט בנוגע פערלעגענע שטייערן, וואס וועט האבען א גרויסע בעדייטונג פאר די ווירטשאפט-ליכע קרייזען.

געשלאסען דער צענטר. הילפס-קאמיטעט פאר די פליטים פון דייטשלאנד

פאריז, 21 (ספ. טעל.)

די צענטראלע הילפס-קאמיטעטען פאר די פלי-טים פון דייטשלאנד זענען געשלאסען און די הילפס אקציע איז דערווייל פולשטענדיג אפגעשטעלט גע-ווארען, צוליב מאנגעל אין געלד. סאיז בכלל צווייפעלהאפט, צי ס'וועט געלונגען צו בענייען די הילפס-אקציע, ווייל הארון ראטשילד האט אפ געזאגט צו ערטיילען ווייטערע סובסידיעס אויף דעם צוועק, וואס ווייזט אויף א גלייכגילטיגקייט לגבי דעם גורל פון די פליטים.

לויט ידיעות פון אנטווערפען און אמסטער-דאם איז דארט אפגעשטעלט געווארען די טעטיג-קייט פון די ארטיגע הילפס-קאמיטעטען פאר די פליטים פון דייטשלאנד.

פערענדיגט דער פערהער אין גרויסען פראצעס געגען געוו. סינדיק פון „צענטר. פעראיין"

פראנקפורט, 21 (ספ. טעל.)

דער עדות-פערהער אין גרויסען פראצעס גע-גען געוו. סינדיק פון „צענטראל-פעראיין", ד"ר מארטין מארקס און געוו. שעף פון דער פאלי-טישער פאליציי פראנקפורט מיהרדעל איז שוין געשלאסען געווארען און מיט גרויס שפאנונג ווערט ערווארט דער אורטייל.

ווי בעקאנט, איז ד"ר מארקס בעשולדיגט אין אונטער-קויפען דעם פאליציי-שעף, כדי ער זאל פער-פאלגען און אונשעדליך מאכען די נאציאנאל-סאָ-ציאליסטען בעת'ן פריהערדיגען רעזשים.

גערינג אלס... עדות

בערלין, 21 (ספ. טעל.)

אויף דינסטאג איז בעשטימט געווארען דער עדות-פערהער פון פרייסישען פרעמיער גערינג אין פראצעס פאר אונטערצינדען דעם רייכסטאג.

ערב א שארפערען אנטיסעמיטישען קורס אין עסטרייך?

ווין. (יט"א) אין דער עסטרייכישער אי-נערן=פאליטיק גרייט זיך צו, ווי עס שיינט, א קורס ענדערונג בנוגע דער יודען=פראגע. אין יודישע קרייזען ווייזט מען אן דערביי אויף פאלגענדע פאקטען:

1. דער היימווער-פיהרער פירשט שטאר-העמבערג האט אנגעהויבען אויפסנייע זיך צו בא-נוצען מיט אנטיסעמיטישע לאזונגען. אויף א מא-סען פערזאמלונג פון זאלצבורג איז ער זעהר שארף ארויסגעטרעטען געגען די צוגעוואנדערטע פון מזרח. פאר טויזענדער היימווער-ליסטען און קריסט-ליך-סאציאלע האט שטאהעמבערג אויסגעשאטען די תוכחה אויף די איינגעוואנדערטע עלעמענטען פון מזרח, וועלכע האבען זיך אויפגעווארפען אלס דיקטאטארען פון לאנד און געמאכט אומגליקליך עסטרייך פאליטיש און עקאנאמיש.

2. תיכף נאכדעם ווי דער בונדעסקאנצלער דר. דאלפוס האט נאמינירט דעם פירשט שטאר-העמבערג אלס זיין שטעלפערטרעטער אין דער פיהרונג פון „פאטערלענדישען פראנט" האט שטאר-העמבערג פראקלאמירט, אז ער וועט אויסרייניגען די דאזיגע ארגאניזאציע פון די „אונגעוואונשענע עלעמענטען". דער „פאטערלענדישער פראנט" (די פאשיסטישע מלוכה-פארטיי פון נייעם עסטרייך) זאל אפגערייניגט ווערען פון זיינע יודישע מיט-גלידער. דאס ווערט געפאדערט און אנגעקינדיגט אויך אין דער היימווער=פרעסע. שטארהעמבערג'ס לייב-ארגאן „עסטרייכישער מארגענבלאט" חזרט איבער דעם דאזיגען לאזונג יעדען טאג.

3. די טעג האט זיך אין דער שטיל געשא-פען אין קאנסטיטואירט דער „פעלקישער פראנט פון עסטרייך" דאס איז א פאראלעלער פראנט פון אלע פעלקישע אנטיסעמיטישע ארגאניזאציעס אין עסטרייך, בעיקר פון דייטש=נאציאנאלע און הא-קענקרייצלער. די ביידע „פראנטען" האבען מיט דער הסכמה פון בונדעס-קאנצלער דר. דאלפוס גע-שאפען א בונד פאר געמיינזאמער ארבייט, כדי צו פערברייטערן דעם שמאלען פראנט פון דער איצטיגער רעגירונג.

דער „עסטרייכיש-פעלקישער פראנט" טיילט מיט אפיציעל, אז ער שטעהט אויפ'ן יסוד פון אריער-פאראגראף און וועט שטיצען פעסט דעם פעלקיש-אנטיסעמיטישען גאנג ביים קריסטליך-דייטשען ניי-אויפבוי פון דער עסטרייכישער מלוכה אין הסכם מיט דעם מאניפעסט פון דר. דאלפוס אויף פאשיסטישע יסודות.

אין דער נאהענטסטער צייט וועט ד"ר דאל-פוס אריינגעמען אין זיין רעגירונג איינעם אדער צוויי מיניסטארען פון „פעלקיש-אנטיסעמיטישע פראנט".

421,000 פערזאן!
וועלן סטעריליזירט ווערן אין דייטשלאנד

בערלין (יט"א) אויף דעם דייטשען גינעק-קאלאגישען קאנגרעס, וואס איז איצט אפגעהאל-טען געווארען, איז צ. א. ד. בעהאנדעלט געווארען דאס סטעריליזאציע-געזעץ, וואס געהט אריין אין קראפט פון 1. יאנואר 1934. לויט די פראוויזארישע אויסרעכנונגען דארפען דער סטעריליזאציע אונ-טערגעווארפען ווערען אין דייטשלאנד 421,000 פערזאן. אזוי ווי דאס געזעץ ענטהאלט א רייהע אונקלארע בעשטימונגען, וועלכע קענען זעהר ברייט קאמענטירט ווערען, האט מען מורא, אז די יודען וועט אויסקומען שווער צו ליידען פון סטעריליזאציע-געזעץ.

היילונג פון ראק-קראנקהייט

מאסקווע (יט"א) די וויסענשאפטליכע קרייזען פון סאוויעטען-פערבאנד און פון אויסלאנד זענען שטארק פעראינטערעסירט מיט דער בייטר-לעהרע, וועגען מישאגנעטישע שטראלען אין מענש-ליכען ארגאניזם, וואס איז אויסגעארבייט געווארען דורך דעם יודישען געלעהרטען פראפ. א. ג. הורוויטש, דירעקטאר פון דער אפטיילונג פאר עקס פערימענטאלער מעדיצין אין לענינגראד.

די בעדייטונג פון דער דאזיגער העכסט-וויכ-טיגער וויסענשאפטליכער ענטדעקונג, וואס בער-יהרט איינע פון די צענטראלע און וויכטיגסטע פראבלעמען פון דער מאדערנער פיזיאלאגיע איז, לויט דער מיינונג פון די וויסענשאפטליכע קרייזען, אויסערגעוועהנליך גרויס. די מיטאגנעטישע שטראהלען שפילען א גרויסע ראל אין דער ביאָ-לאגיע פון ראק-קראנקהייטען און די עפענען גאנץ נייע וועגען אין דער ערקלערונג און, פאלגליך, אין דער היילונג פון דער שרעקליכער קראנקהייט, וואס מאכט אן גרויסע חורבנות צווישען דער מענשהייט.

קלאנג-קינא=טעאטער
ZACHETA
זגערזשער 26
היינט און פאלגענדע טעג!
די לאנג-ערווארטעטע ריהרענדע דראמע
בלאנדע ווענוס
אין דער הויפט - ראלע: די גענאלסטע טראגיקערין אין דער פילם=וועלט
Marlena Dietrich
נעכסטער פראגראם:
„10% פאר מיר"
אנהויב פון די סעאנסען טעגליך 4.30 נ"מ
שבת און זונטאג—12.30 א זייגער בייטאג.

ווייטערע עדות=פערהער אין דער אויספארשונג ארום מארד פון ד"ר ארלאזאראוו

ירושלים (יט"א) ביים בענייען נעכטען דעם עדות=פערהער אין דער אויספארשונג געגען אבא אחי=מאיר, אברהם סטאווסקי און צבי ראזענ-בלאט, האט אבא אחי-מאיר, א שטארק אויפגערעג-טער, אפגעגעבן אנ'ערקלערונג, אין וועלכער ער האט געזאגט:

איך בין ביז איצט געווען געדולדיג און רוהיג. איך קען אבער מעהר נישט שווייגען מחמת די פאלשע גביית-עדות, וועלכע עס האבען דא אנגעגעבן בעת'ן פערהער אשר חזן (דער בעל-הבית פון דער דירה, אין וועלכער עס האבען גע-וואוינט אחי-מאיר און סטאווסקי) און אידא אסאי-לאווא (וועלכע וואוינט אין דעם זעלבען הויז) און וועלכע האבען דערצעהלט, אז זיי האבען מיך גע-זעהען אין תל-אביב דעם אוונט פון מארד.

פיל אנגעזעהענע תושבים פון ירושלים, זאגט ווייטער אחי-מאיר, צווישען זיי פראפ. נחום סלושץ און דער מיטגליד פון ועד הלאומי אברהם אלמלא, האבען מיר געזעהען אין ירושלים יענעם אוונט צווישען 6 און 7 א זייגער. איך בין יענעם טאג בכלל נישט געווען אין תל=אביב. די גביית-עדות נעגען מיר איז פאלש און איך פאדער, אז מען זאל מיך בעפרייען אדער ארויסלאזען בעגען קויציע פון תפיסה.

דער אויספארשונגס-ריכטער באדילי, ערקלערט אחי-מאיר'ן, אז ער ווערט בעשולדיגט אין ארגא-ניזירען דעם מארד און דאס האט געקענט געשען ווערען אין ירושלים.

אחי מאיר רופט אויס: אבער חזן און אסאי-לאווא דערצעהלען וועגען מיר שקרים, איך וועל ברענגען עדות, וואס וועלען בעווייזען, אז דעם 16-טען יוני (אין טאג פון מארד) בין איך געווען אין ירושלים.

דער ריכטער האט ווידערמאל אויסגעהערט חזנ'ס פרוי וועגען ווידערשפרוכען אין איהרע ער-קלערונגען, וועלכע זי האט אפגעגעבן דער פא-ליציי און פערהער דורכ'ן אויספארשונגס-ריכטער, בעזונדערס בנוגע דער צייט, ווען זי זאל כלומרשט האבען געזעהען אחי-מאיר'ן אין זיין צימער. זי האט צוו. אנד. צוגעגעבן, אז איידער איהר מאן איז געגאנגען אין דער פאליציי האט ער געהאט אויסגעדריקט א השערה וועגען אחי-מאיר'ס שייכות צום מארד. לכתחילה האט זי דעם דאזיגען אום-שטאנד געהאט געלייקענט.

ירושלים 21 (יט"א טעלעגראפיש)

פאר'ן ריכטער באדילי אין פארטגעזעצט געווארען דער פערהער פון די ערעסטירטע אין שייכות מיט'ן ארלאזאראוו=מארד.

דער ערשטער איז פערהערט געווארען אלס עדות דער יונגער ארבייטער פארמסא פון כפר-סבא, וועלכער שטיצט אונטער ראזענבלאט'ס אליבי. פארמסא ערקלערט, אז דעם קריטישען טאג, פריי-טאג אוונט איז ראזענבלאט געווען אין כפר-סבא. וועגען מארד זאל זיך ראזענבלאט ערשט האבען דערוויסט זונטאג 8 פריה.

דער עדות פארנטס האט גענוי געשילדערט, וואס ראזענבלאט האט געטון אין משך פון פריי-טאג'דיגען טאג, דעם 16 יוני ווי אויך אין דער נאכט פון פרייטאג.

ענטפערנדיג אויף ראזענבלאט'ס פראגע האט דער פאליציי-אינספעקטאר שיטריט ערקלערט, אז ער לייקענט נישט, דאס די אינפארמאציעס וועגען ראזענבלאט'ן האט דער פאליציי ערטיילט רבקה פייגין, וועלכע זאל אויך האבען ערטיילט די אינ-פארמאציעס וועגען „ברית הבריונים".

ווי בעקאנט שטאמט רבקה פייגין פון בעסא-ראביען. דארט האט זי צוערשט געהערט צו „גור-דוניה". שפעטער איז זי אריבער צו „ברית תרומ-פלדור". אויך אין ארץ=ישראל האט זי געהערט צו „ברית תרומפלדור" פון וואנען מען האט זי דער-נאך דערוויטערט צוליב שלעכטער אויפפיהרונג.

צום סוף האט דער פראקוראר שיטריט פאר-געלעגט צו שליסען דעם פערהער און ארויסטראָ-גען א בעשלוס וועגען בעשולדיגען און פערפיהרען א פראצעס געגען אחי-מאיר און ראזענבלאט.

אדוו. קייזערמאן טרעט ארויס געגען פאר=שלאג פון פראקוראר צו שליסען דעם פערהער, מאטיווירענדיג עס דערמיט, אז עס איז נויטיג צו פערהערען פארן ריכטער די אלע עדות, וואס דייערע ערקלערונגען זענען פראטאקאלירט געווארען בעת דער פאליציי=אויספארשונג. א חוץ דעם האט דער פערטיידיגער געבעטען צו רופען נאך 3 נייע עדות.

דער ריכטער האט בעשלאסען נישט צו שליסען דעם פערהער, נאר בלויז אפצולייגען אויף עטליכע טעג.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארומאווישא 20
ארטיסט. לייטונג: דוד זיידערמאן
אויפטריטען פון אונזערע ליבע ארטיסטען
חנה לערנער — און — דוד זיידערמאן
מיט'ן אנטייל פון די בעליבטע פרימאדאנע נאדיא קארעני.
היינט, זונטאג, 12 פארמ. און 9 אוונט דער גרעסטער וועלט-שלאגער! די גרעסטע טעאטער-סענסאציע! צום ערשטען מאל אין לאדז!
דער ראדיא=זינגער
מאדערנע מוזיקאלישע אפערעטע אין 3 אקטען (1 בילד)
מאדערנע מוזיק / ראדיא / טעלעוויזיע / סענסאציע / אטראקציע
הארציגע לידער / מאדערנע געזאנגען
דזשאז-ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון דיריגענט לעאן זעלמאן.
היינט, זונטאג, ד. 22 אקט. 12 בייטאג 2-טער גרויסער פריהמארגען
„דער ראדיא=זינגער"
פאר די ברייטע מאסען און ארבייטער-אינטעליגענץ פרייזען פון 50 גר. ביז 1.50
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון „פילהארמאניע".

משוגעים זענען פאראן געניג
היטלער וויל שיסען צוויי האזען מיטאמאל

דער פראוואצירענדער שריט פון דייטשלאנד האט געשטעלט אייראפע פאר פראגען, אויף וועלכע עס וועט נישט לייכט זיין צו געבען אן ענטפער אזוי שנעל. וואס זאל מען אונטערנעהמען אין צוזאמענהאנג דערמיט, וואס דייטשלאנד האט מיט א קלאפ אין דער טיר פערלאזען די ענטוואפנונגס קאנפערענץ און דעם פעלקער־בונד? צי זאל מען ווייטער פיהרען די אונטערהאנדלונגען וועגען שליסען א קאנווענץ מכוח ענטוואפנונג, אדער גאר אי־בערלייגען די ארבייט פון די זשענעווער ארגאנען? אויסנוצען דעם פאקט פון די פיר, כדי איינצוהאל־טען די פאליטיק פון דייטשלאנד אין געוויסע גרע־ניצען? דערמאהנען זיך וועגען ווערסאלער טראק־טאט, וועלכער העט דאך נישט אויף צו עקזיס־טירען, הגם דייטשלאנד האט איבערגעריסען מיט זשענעווע און אנגענומען סאנקציעס? אדער אפשר זאל מען אויפן גראבען אקס פון היטלערן ענטפערן מיט פערשארפען די איזאלירונג פון היטלער־לאנד, אדער גאר ווייטער אין דער אדער יענער פארם פיהרען אונטערהאנדלונגען מיט דייטשלאנד, כדי דאס לאנד פון די נאציס אפהאלטען פון נאך מעהר אומזיניגע שריט? לויט דער צורוהיגונג, וואס הערשט אין זשענעווע און לויט דעם איינגעהאלטענעם טאן פון רוב אויסלענדישע בלעטער, זענען נאך אינגאנצען נישט קריסטאליזירט געווארען די מיינונגען אויף די אלע פראגען. און דאס איז פולקאם פערשטענדליך. די לאגע, וואס האט זיך געשאפען אין צוזאמענהאנג מיט'ן שריט פון היט־לערן, איז אזוי ערנסט, אז די פעראנטווארטליכע קרייזען האלטען פאר נויטיג גוט צו איבערלייגען יעדען שריט, איידער עס וועט אונטערגענומען ווע־רען עפעס ממשות'דיגעס געגען דייטשלאנד און איידער עס וועלען קאארדינירט ווערען די גע־מיינזאמע מאסנאהמען.

אבער איין זאך קאן מען קאנסטאטירען: דער שריט פון דער נאצי־רעגירונג איז איינשטימיג אפ־געשאצט געווארען אומעטום, א חוץ זעהר קלייגע אויסנאהמען איז פאר יעדען קלאר, אז דער אקט פון דער בערלינער דיפלאמאטיע איז ארויסגערו־פען געווארען דורך דער דעציזיע פון דייטשלאנד אנצוהויבען, אדער ריכטיגער, פארטצוזעצען איהרע קאלאסאלע באוואפנונגען. די פאציפיסטישע פראר־פאלאגיע פון היטלערן קאן קיינעם נישט אריינ־פיהרען אין קיין טעות. עס זענען פאראן וויי־ניג פערנינפטיגע מענשען, וועלכע זאלען גלויבען, אז אין נאמען פון שלום קאן מען איינרייסען מיט אינטערנאציאנאלע אינסטיטוציעס, וואס זייער גאנ־צער זין בעשטייט אין דער שטרעבונג צו זיכערען דעם שלום. עס זענען דא זעהר ווייניג מענשען, וועלכע זאלען קאנען גלויבען, אז אין שטרייט צווישען היטלעריסטישען דייטשלאנד און דער גאנ־צער איבעריגער וועלט איז דער אמת און די גע־רעכטיגקייט אויף דער זייט פון היטלערן. מען דארף ממש בעוואונדערען די נאאיווקייט פון די דייטשע פאליטיקער, וואס האבען ווייזט אויס, אויף אן'אמת געמיינט צו מאכען אן'איינדרוק אין דער וועלט מיט זייערע מאניפעסטען, אין וועלכע עס ווערען אויף די פערשידענסטע אופנים דעקלא־מירט די זשענעווער ווערטער „שלום". „פערשטענ־דיגונג", „גלייכבערעכטיגונג" א. אז. וו. עס איז כאראקטעריסטיש, אז אפילו די ערשטע איטאליע־נישע אפיציעלע מיטטיילונגען האבען אין זעהר פארזיכטיגע ווערטער גערעדט וועגען די פאצי־פיסטישע כוונות פון היטלערן. און איטאליען איז דאך איצט דאס איינציגע לאנד, וואס איז גרייט צו גיין איבעראיינעם מיט היטלערן.

אהן ספק איז דער שריט פון דייטשלאנד דיקר־טירט געווארען אין א גרויסער מאס צוליב מאטי־ווען פון דער אינערליכער פאליטיק: נישט זייענ־דיג אימשטאנד צו ערפילען אפילו אין דער קלע־נסטער מאס די אונגעהויערע דעמאגאגישע הבטחות אין לאנד, פרובט זיך דער היטלעריזם צו געפינען אן'אויסוועג דורך א דיווערסיע אין אויסלאנד, און די פאציפיסטישע רייד זענען נאר אויסגע־עכענט פאר'ן אינערליכען געברויך. אויב די ראסיסטישע פאליטיקער האבען אזוי ארום געוואלט שיסען צוויי האזען מיט אמאל, איז גלייכצייטיג נישטא קיין ספק, אז היטלער'ס רעדעס און אינטערוויאוען זענען אויסגערעכענט דער עיקר אויף דעם אפ־קלאנג אין אויסלאנד. ווי ס'האט ריכטיג בעמערקט איין פראנצעזישער פובליציסט, האט נאך קיינ־מאל דייטשלאנד נישט אזוי שיין גערעדט אויף דער שפראך פון זשענעווע, ווי פון זינט זי איז האט איבערגעריסען מיט זשענעווע, די דאזיגע שפראך איז גארנישט אזוי פאפולער אין דייטש־לאנד גופא. יעדענפאלס די אוואנסען און די קאמ־פלימענטען, וואס ווערען איצט געמאכט אויפ'ן אדרעס פון ענגלאנד און פון פראנקרייך, זענען אד־רעסירט צו דער עפענטליכער מיינונג אין אויס־לאנד.

היטלער, ווייזט אויס, מיינט נאך אויף אן־אמת, אז עמיצער גלויבט אין זיינע פרידליכע כוונות און הבטחות, אז עמיצער גלויבט ווירקליך, דאס בלויז צוליב שלום־שטרעבונגען האט זיך דייטש לאנד ענטשלאסען איינצורייסען מיט'ן פעלקער־בונד און מיט דער ענטוואפנונגס – קאנפערענץ, היטלער, ווייזט אויס, מיינט ווירקליך, אז פראנק־רייך וועט גרייט זיין איבערצורייסען מיט איהרע פערבינדעטע און פריינד און אנהויבען דירעקטע אונטערהאנדלונגען מיט דייטשלאנד, כדי צו קויפען די אייגענע זיכערקייט פארן פרייז פון איהרע פער־בינדעטע. די פאליטיקער פון דריטען רייך האבען זעהט אויס, א זעהר שלעכטען פאליטישען חוש. היטלער האט אין זיינער א רעדע ערקלערט, אז נאך דעם ווי דייטשלאנד וועט צוריקקריגען אין איהרע הענד דעם סאאר־געביט וועלען נאר משוגע־נע קאנען רעדען וועגען מלחמה מיט פראנקרייך. דאס אומגליק איז אבער, וואס אזעלכע משוגעים פעה־לען נישט אויס אין דייטשלאנד, די זענען פאראן לרוב.

דער פראצעס פון „הערש ליבערמאן"
די מעטאדען פון די שכנים האנען לייכט אריבער צו אונז

דער פראצעס פון די „בריסקער" איז ענט־גילטיג פערענדיגט: דאס העכסטע געריכט האט אפגעווארפען די קאסאציע, דער אורטייל איז אריין אין קראפט. דעם ענטגילטיגען סוף פון פראצעס האט די „גאזעטא פאלסקא", דער ארגאן פון דער רעגירונגס־פארטיי, בעגלייט מיט אן'ארטיקעל. אין וועלכער דאס בלאט האט זיך בענוצט מיט א גע־שמאקלאזען אנטיסעמיטישען מיטעל: זי האט עט־ליכע מאל גערעדט וועגען פראצעס פון „הערש ליבערמאן און חברים", אונטערשטרייכענדיג דעם נאמען „הערש", כדי ארויסצורופען דעם איינדרוק, אז עס איז דא געגאנגען וועגען עפעס א יודישען פראצעס. אין „וויאדאמאשטשי ליטעראצקיע" פער־בעהמט זיך איצט מיט דעם פראצעס און מיט דעם ארטיקעל פון „גאזעטא פאלסקא" אנטאני סלאנימ־סקי אין זיין וועכענטליכער רובריק „קראניקא טיר־גאדניאווא". ער שרייבט צו. אנד.:

דער בריסקער פראצעס האט זיך אנגעהויבען נישט פון דעם „פארוואס" און „וועמען", נאר פון דעם „ווי אזוי". עס האט זיך נישט געהאנדעלט וועגען דעם עצם פראצעס, נאר וועגען די מעטאדען, נאטירליך איצט, נאך די אויפטריט פון היטלערן, ווייזט זיך אויס אזא בעהאנדלונג פון עטליכע מענ־שען ווי עפעס זעהר נישטיגעס. עס איז נישטא אזאא כוריות, וואס זאל נישט זיין איבערגעיאגט דורך די אכזריות'ן פון קריג, און דאך איז דער פראצעס פון סאקא און וואנזעטי געווען נאכ'ן קריג און האט בעוויזען צו עלעקטריזירען די גאנ־צע וועלט. אפט קאן מען הערען דעם ארגומענט: וואס איז דא צו רעדען היינט, ווען טויזענטער מענשען ווערען געפייניגט אין דייטשלאנד? אזא וועג פיהרט צו פולשטענדיגער מאראלישער נאכ־לעסיגקייט. צו וואס הייסען מיר די קינדער די זאלען זיך רייניגען די ציין מיט א בערשטעל? זיי וועלען דאך סיי ווי סיי מיט ריינע אדער מיט שמוציגע ציין אומקומען, ווערענדיג אויסגעסמ'ט פון גיפטיגע גאזען. די פערפלייצונגס – קאטאס־טראפע האט אומגעבראכט פון הונגער א גאנצע פראווינץ אין כינע. עס זענען אומגעקומען עט־ליכע הונדערט טויזענט מענשען. צי דארפען מיר דערפאר אויפמאכען מיט דער האנד די נויט פון טויזענטער איינוואוינער פון אנגאפאל און גער־ניצער, לייענענדיג וועגען אלץ נייע טויט־אורטיי־לען? צו וואס זאל מען זיך איבערנעהמען מיט די קאברינער פראצעסען, מיט דער פראגע פון די שנעל־געריכטען, מיט דער בעהאנדלונג פון די אריעסטאנטען און מיט די מעטאדען פון פראר־וואקאציע אין פאלישע פראצעסען?

באַרבאַריזם צוגיסט זיך ווי א ברייטע כוואליע איבער אייראפע. אכזריות ווערט אלץ לייכטער בע־רעכטיגט. זי שטייט פאר אונז דרייסט און זיגעריש און דערפאר דארף מען שארפער און ריקזיכסלא־זער שטיין אויף דער וואך פון בעליידיגטע בעגריפען, וועלכע זענען סוף כל סוף דער זין און דער ווערט פון לעבען.

די ענינים פון מענשען זענען נישט די ענינים פון פאקטען און פון חיות. דאס נאכגעבען דער שטים פון דער נאטור, דאס פערזוכען זיך אויפ'ן אינסטינקט קאן דערפיהרען צו דער גלאר־ריפיצירונג פון מאסען־פרויען־מערדער קירטען, (דער דיסעלדארפער וואמפיר) ווייל קירטען איז גע־ווען געהארכזאם דער שטים פון אינסטינקט, וועל־כער האט איהם מיט א סטיכישער קראפט גע־שטויסען צום פערברעכען.

די מעטאדען פון אונזערע שכנים קאנען לייכט אריבערגיין צו אונז. דאס איבערנעהמען די מאכט דורך דער ענדעציע ווייזט זיך אויס ביים היינטיגען טאג ווייניג וואהרשיינליך און איך האב די זעליגע האפנונג, אז די איצטיגע רעגירונג וועט זיך האל־טען ווייט צום לענגסטען. אבער מיר טאר'ען נישט פערגעסען, אז ווען די רעאקציע וואלט געקומען צו דער מאכט, וואלט זי געוויס אויפגעמונטערט דורך די אכזריות'ן, דורך די בייטשפילען. מיר מו־זען אויך קעמפען דערפאר, אז די קאנוניסטישע רעוואלוציע, וועלכע קאן אויפטרייסלען די וועלט, זאל זיין וואס ווייניגער בלוטיג און זאל אנמאכען וואס ווייניגער פערוויסטונגען.

פארוואס איז מיר געקומען אויפ'ן זין דער געדאנק וועגען קומען פון דער ענדעציע צו דער מאכט דעם הערש פון א גזלנ'ישער באנדע ארטיקעל אין דער „גאזעטא פאלסקא", ווענען בריס־קער פראצעס. דער אנאנימער מחבר רופט אן ליבערמאנען הערש. איך ווייס נישט פון אונזער־ווענס פערזער עס איז ארויס אט דער סובטעלער אקצענט פון אנטיסעמיטיזם, אבער דאס איז דאך אויך א בעווייז ווי אנשטעקענדיג עס איז די אט־מאספערע פון אונזער צייט. ליבערמאן איז פער־משפט. אין דער צייטונג האט מען פון איהם גע־מאכט דעם הערש פון א גזלנ'ישער באנדע הערש ליבערמאן, צי איז דאס נישט א טאקטלאַ־זיגקייט פון מחבר פון ארטיקעל לגבי די מיט־גלידער פון זיין פארטיי, וועלכע האבען יודישע פרויען און מוטערס? איך וויל וועגען דעם נישט רעדען. אבער לגבי א בעוויגטען געגנער איז דער דאזיגער אקצענט, האט אונטער'חנפ'ענען זיך דעם גוסט פון קרעמערלעך. עפעס אנ'אויסנאהמווייז מיאוס'ע זאך.

די בעשלוסען פון די אלגעמיינע ציוניסטען אין א"י

תל־אביב. (יט"א) דא איז פארגעקומען די סעסיע פון פארטיי־ראט פון די אלגעמיינע ציוניסטען אין א"י, אויף וועלכען עס האבען אב־געגעבען א בעריכט די דעלעגאטען צום 18־טען ציוניסטישען קאנגרעס י. סופראסקי, ש. אוסישקין (מ. מ. אוסישקינ'ס זוהן) ד"ר בן ציון מאסינזאן און ד"ר באגדאנאוו. אין דער דיסקוסיע האבען זיך בעטייליגט 20 מיטגלידער פון פארטיי־ראט ווי אויך די אמעריקאנער גאסט אב. גאלדבערג, און ד"ר א. בערנשטיין. צום סוף זענען אנגענומען גע־ווארען פאלגענדע רעזאלוציעס:

1) דער פארטיי־ראט האט נישט דעם פולען צוטרוי, אז די עקזעקוטיווע, וועלכע איז בעשטימט געווארען דורך דעם 18־טען ציוניסטישען קאנגרעס וועט בעפרידיגען די נויטען פון די יודישע מא־סען בנוגע ארגאניזאציע, אימיגראציע, קאלאני־זאציע א.א.וו.

2) די אלגעמיינע ציוניסטען וועלען געטריי פארטזעצען די ארבייט פאר'ן קרן־קימת און קרן־היסוד.

3) די א"י־פארטיי פון די אלגעמיינע ציו־ניסטען טרעט אריין אין וועלט־פערבאנד פון די אלגעמיינע ציוניסטען.

4) די אלגעמיינע ציוניסטען טרעטען צו צו א זאמלונג פאר א קאלאניע אויפ'ן נאמען פון מ. מ. אוסישקין לכבוד זיין 70־יעהריגען געבורטס־טאג אין דער דאזיגער קאלאניע דארפען זיך בע־זעצען אלגעמיינע ציוניסטען.

5) די עקזעקוטיווע אין ירושלים ווערט גע־בעטען „צו לענקען איהר אויפמערקזאמקייט אויף דער אונאויפהערליכער אגיטאציע פון ארגאן פון דער ארבייטער־פארטיי נעגען רעוויזיאניזם".

די איבריגע רעזאלוציעס בעציהען זיך אויף ווירטשאפטליכע און בודזשעט־פראגען.

Dr. R.
Zalcwasser
CHIRURG — כירורג
ציגעל־גאס 19, טעל. 125-17
נעהמט אן פון 1–2 בייטאג און פון 4–7 נאכמי

יודישע געשעפטען מיט האקענקרייצען
א מיטעל פון דער בויקאט־אקציע

אין א קאוונער יודישער צייטונג לייענען מיר א. נ. „יודישע געשעפטען בעפוצטע מיט הא־קענקרייצען" פאלגענדע נאטיץ:

„אין דער נאכט פון שמיני־עצרת אויף שמחת־תורה זענען אין קאוונע אויסגעשפראצט אויף די וויטרינעס, טירען און טראטוארען פון הבכער א צענדליג בעקאנטע פירמעס אויף לאיסוועל אל. פרעזידענטא, ווילנער און דאוקשאס גאסען גרויסע האקענקרייצען. ס'רוב פון די „בעפוצטע" געשעפ־טען זענען שוין געווען דערמאנט אין דער „שווארצער ליסטע", וואס איז געווען ארויסגע־דראנגען „יום־כפור" אין די ארטיגע קלויזען און בתי־מדרשים, וואו מען ווארנט פאר די פירמעס אין האנדלען און פערקויפען דייטשע סחורות. דער פאקט האט ארויסגערופען א גרויסען אויפגעהן ביים יום־טובדיגען יודישען עולם און פערשאפט א סך שמועס צום שמועסען במשך פון שמחת תורהדיגען האקפען.

מען זעהט אויך איבער, אז מען האט פער־שפרייט נאך א רשימה מיט נעמען פון פירמעס, וואס האלטען אונטער בעציהונגען מיט דייטשלאנד, און אז מען האט אויך פערשפרייט א בלעטעל מיט א רשימה פון קינא'ס, וואס שטעלען די קומענדיגע וואך דייטשע פילמען".

אט די נאטיץ צווינגט אונז, א ביסעל צו פערטראכטען זיך. אט האבען מיר שוין א היבש ביסעל חדשים צייט אויך א באיקאט־קאמיטעט, אין וועלכען ס'זענען פערטראטען אזוי פיל יודישע געזעלשאפטליכע ארגאניזאציעס און – פונדעסט־וועגען ריהרט זיך פארט נישט די ארבייט פון ארט. אמת פון צייט צו צייט ווארפט זיך דורך א קאמוניקאט פון היגען באיקאט־קאמיטעט וועגען עפעס א זיצונג, צו א נייער אסיפה, אבער קיין קאנקרעטע זאכען זעהט מען נאך פארט נישט.

און ביי דער געלעגענהייט איז טאקע כדאי צו פערנאטירען, אז ווען די פרעסע האט מיט א בעוויסער צייט צוריק געטריבען צו פערעפענטליכען די נעמען פון די יצניגע סוחרים, וואס האנדלען מיט דער היטלער־מדינה, האט דער באיקאט־קא־מיטעט געמאכט א גאנצען ויצעקו און געקעהרט ווערטען: „סאייטש! ווי קאן מען עס! מ'שטערט דעם קאמיטעט אין דער ארבייט" או"וו או"וו.

האט מען דאך געקענט מיינען, אז אט די אומדאנקבארע, אבער אייגענטליכע ארבייט פון דעם באיקאט, וועט דער קאמיטעט שוין פיהרען ווי ס'בעדארף צו זיין, אבער א נעכטיגער טאג! אין די גאנצע שטאט טייטעלט מען ממש מיט די פינגער אויף די סוחרים. וואס פיהרען אריין דייטשע סחורות, און דער קאמיטעט טוט גארנישט. און טאמער האט מען שוין יא איינמאל גערופען א זיצונג פון באיקאט־געריכט. איז עס אויך נישט צושטאנד געקומען..

ביי אונז מין מצב־הענינים איז לחלוטין נישט קיין וואונדער, אויב די באיקאט־אקציע נעמט אמאל אן גאנץ אנדערע פארמען, ווי די אקציע־לייטער ווינשען זיך עס. ס'איז נישט קיין וואונדער, אויב מיר וועלען זאגען, אין קאוונא האט פאסירט דער פאל פון אנמאהלען האקענקריי־צען אויף די יצניגע יודישע געשעפטען, וואס האנדלען מיט דייטשלאנד... ס'איז לחלוטין נישט קיין וואונדער, אויב מען נעמט אין בעטראכט די געזעלשאפטליכע צעפאהרענקייט און שוואכקייט פון אונזערע באיקאט־קאמיטעטען, וואס פערנעמען זיך מעהר מיט מויל־מלאכה, ווי מיט פראקטישער, שווערער און אומדאנקבארער ארבייט...

ווען וועט שוין דער היגער באיקאט־קאמי־טעט פארט אנהויבען צו ארבייטען? (וו. צייט)

גרויסע פון דער הויפט־שטאט

צוויי אומגליקליכע לאדזער יונגעלייט

אין ווארשא עקזיסטירט זינט עטליכע יאהר א געזעלשאפט אונטער'ן נאמען „תומכי אסורים". די דאזיגע געזעלשאפט פארנעמט זיך מיט'ן פארזארגן יידישע ארעסטירטע אין די תפיסות מיט שפייז אויף שבתים און ימים טובים און עס ווערן אויך פאר די ארעסטאנטן איינגעארדנט אין די תפיסות מנינים צום דאווענען, עס ווערן געשיקט ספעציעלע חזנים א. אז. וו.

די מיטגלידער פון „תומכי אסורים" באמיהען זיך אויך, בעת זייערע באזוכן אין די תפיסות צו שמועסן מיט די יידישע ארעסטאנטן, געוואויר צו ווערן אפשר דארף עמעץ הילף, אפשר באהאלט עמיצן עפעס; און אט האט זיך הער ווייצע־פרעזעס פון „תומכי אסורים" ה' באדעלמאן דעם לעצטן טאג יום־טוב דערוואוסט, וועגן אזא געשיכטע:

אין דער ווארשאווער תפיסה אויף ווילנא 52 („ארסענאל") זיצן 2 לאדזער יונגעלייט, געוועזענע ישיבה־בחורים, וועלכע זענען ארעסטירט געווארן אונטער א פאלשער באשולדיגונג, אז זיי האבן גע'גנב'עט א פאר שטיוועל.

די בחורים זענען: משה ראזענצווייג (פון לאדז) און שמעון זאנדבערג (שטאמט פון הינטער לאדז, אבער זיינע קרובים וואוינען אין לאדז).

ביידע בחורים האבן געלערנט אין דער ישיבה אויף געגשא 5, איינמאל, ווען זיי זענען פארבייגעגאנגען דורכ'ן הויף, פאוויע 3, האט מען זיי ארעסטירט אונטער'ן חשד, אז זיי האבן גע'גנב'עט א פאר שטיוועל.

די דערמאהנטע ישיבה־בחורים טענה'ן, אז זיי זענען אומשולדיג; זיי ווייסן פון גארנישט. זיי זענען אבער עלענד און איינזאם, קיינער אינטערעסירט זיך נישט מיט זייער גורל, קיינער אינטערווענירט נישט פאר זיי, קיינער גיט זיי נישט אריין אין תפיסה עפעס צו עסן.

די יונגעלייט בעטן זיך רחמים, מען זאל זיך מיט זיי פארנעמען, בלויז א קליינע אינטערווענץ פון קרובים קאן זיי ארויסראטעווען פון תפיסה, יעדנפאלס — בידן פראצעס.

זאלן זיך די עלטערן אדער קרובים אין לאדז אפרופן!

צי וועלן פארקומען ענדערונגען אין דער רעגירונג?

יעדע עטליכע וואכן חזר'ן זיך איבער אין דער פרעסע און אין די פאליטישע קיבעצארניקעס די סטערעאטיפישע ידיעות: „ענדערונגען אין דער רעגירונג".

איצט, למשל, ווערן לאנסירט די קלאנגען, אז אויסערן־מיניסטער בעק זאל ווערן פרעמיער, דער גענעראל־קאמיסאר פון דער הלוואה, ה' סטארזשינסקי, זאל ווערן פינאנץ־מיניסטער; עס ווערען אויך אנגערופן אנדערע פארטפעלן, אויף וועלכע עס זאלן קומען נייע, אדער אלט־נייע קאנדידאטן.

פון אונזער ווארשעווער קארעספאנדענט
מ. עלבוים

ווי געווענליך, קומען די ידיעות פון נישט־אפיציעלע קרייזן, ס'רוב פון דער ענדעקישער פרעסע.

אין די אפיציעלע קרייזן לייקנט מען אבער אפ די דאזיגע ידיעות און מען ווייזט־אן, אז מכמה־וכמה טעמים וועלען איצט נישט און קאנען איצט נישט פארקומען קיין שום ענדערונגען אויף מיניסטעריע־פאסטענס, און דאס צוליב א ריי סיבות.

ערשטענס איז אויסגעשלאסן, אז דער אויסערן־מיניסטער בעק, וועלכער האט לעצטענס געמאכט א רייע גלענצנדע פאליטישע צוגען אויף אייראפעאישע פארום און וועלכער האט נאך די צוגען ווייט נישט פארענדיגט, זאל איצט, דווקא איצט אפטרעטן פון זיין אמט.

צווייטענס, איז אומעגליך, אז דער הלוואה־גענעראל־קאמיסאר זאל אפטרעטן פון זיין איצטיגען אמט און פארנעמען א מיניסטעריען־בענקל, בעת די הלוואה־ארבייט איז נאך בכלל נישט פארענדיגט; די איינצעלנע ארבייט דויערט נאך און וועט נאך יעדנפאלס, ביז יולי נישט זיין פארטיג.

ווייטער ווערט אנגעוויזן, אז עס איז אינ'ם איצטיגען מאמענט נישטא קיין רייד וועגן מיניסטער־ענדערונגען. בעת יעדער מיניסטער ארבייט איצט און האלט ביים פארענדיגן דעם בודזשעט פון זיין רעסארט און עס קאן דאך נישט געמאלט זיין, אז א מיניסטער זאל אוועקגיין פאר דעם, איידער דער סיים וועט באטראכטן דעם בודזשעט און דער מיניסטער וועט איהם רעפערירן.

יעדנפאלס ביי נארמאלע באדינגונגען איז דאס נישט מעגליך און עס געשעהט טאקע נישט.

אט אויף די אלע סיבות ווייזט מען אן די גוט־אינפארמירטע פאליטישע קרייזן, וועלכע ערקלערן טאקע אז — קיין רעגירונגס־ענדערונגען וועלן איצט נישט פארקומען.

א מערקווירדיגער מלחמה־פלאנטער
מיט א יידישן אפיציר פון דער פוילישער ארמעע

פון דר. מאקס ווייינרייך

א טשיקאווע לעבנס־געשיכטע

ער איז געבוירן געווארן אין טשערנאוויץ, בוקאווינע, און דערביי טאקע איז ער היינט א רומענישער בירגער. אבער פאר דער מלחמה האט אין טשערנאוויץ גאנץ קנאפ געשמעקט מיט רומעניע. אין די עסטרייכישע צייטן פלעגט טשערנאוויץ זיך פארקוקן באר אויף ווין, און כאטש די פויערים איב'ם ארומיגען געגנט זענען אוקראינער אדער רומענער איז אבער די שטאט טשערנאוויץ געווען דייטש לויט איהר אויסווייניגסטן אנבליק. דאס רוב שולן — דייטש, דער אוניווערזיטעט אויף דייטש. יידען אין דער שטאט האבן זיך אדאי געצויגן צו דייטש, ווייל ווין איז געווען דער צענטער, נאך וועלכן זיי האבן געגארט. וואס דארפט איהר מעהר — ביז היינטיגן טאג נאך גייען ארויס אין טשערנאוויץ עטליכע דייטשע צייטונגען, וואו יידען זענען סיי די ארויסגעבער און סיי די שרייבער און סיי די לייענער.

אונזער יונגערמאן האט געענדיגט גימנאזיע אין טשערנאוויץ און איז דערנאך אוועק קיין ווין שטודירן טעכניק. ער האט געוואלט ווערן אן אינזשעניער.

דאס איז געווען אין דעם יאהר ווען די וועלט־מלחמה איז אויסגעבראכן. וואלט געווען א רוהיגע צייט, וואלט ער געקענט אפליגן זיין מיליטער־דינסט ביז וואנען ער וועט ענדיגן זיין שטודיום. אבער וויבאלד מלחמה, איז נישטא קיין פראלאנגאציע. געזונד איז ער געווען, האט מען איהם באלד אפגעגעבן פאר א זעלנער.

אין טעכנישן אינסטיטוט אין ווין האט ער געהאט א פאר גוטע פריינד, וואס האבן געשטאמט פון טארנע, גאליציע. זיי האבן אויך געמוזט אוועקגעהן דינען. האבן זיי איהם צוגערעדט: שרייב זיך איבער צו אונז אין רעגימענט, וועט זיין פריילעכער איבאיינעם. האט ער אזוי געטאן און איז אנגעקומען אין איינעם פון די רעגימענטן, וואס זענען געשטאנען אין מערב־גאליציע. קיין גרויסער אונטערשייד איז סוף כל סוף נישט געווען: דא איז געווען עסטרייך און דארטן עסטרייך, און פון טארנע ביז טשערנאוויץ איז גאר נישט אזוי ווייט. אבער מיט א פאר יאהר שפעטער האט זיך ארויסגעוויזן, אז צוליב דעם צופאל פון איבערגעהן קיין גאליציע האט זיך דאס גאנצע רעדעל א דרעה געטאן אויף אן אנדער זייט.

עסטרייך האט קיין גרויס מזל אויף די שלאכטפעלדער נישט געהאט. גאליציע איז גאר אין גיכן איינגעפאלן כמעט אינגאנצן צו דער רוסישער ארמעע אין די הענט, און הונדערטער טויזנטער עסטרייכער זעלנער זענען געווארן רוסישע קריגס־געפאנגענע. צווישן זיי איז אויך געווען אונזער טשערנאוויצער יונגערמאן.

צוויי יאהר איז ער געווען אין רוסלאנד און וואלט געבליבן נאך לענגער, ביז'ן סאמע סוף פון דער מלחמה, ווען ס'וואלט זיך נישט אנגעהויבן די רוסישע רעוואלוציע. זומער 1917 האט מען שוין געשפירט, אז דער רוסישער ארמעע געהען אויס די כוחות. און ווען די באלשעוויקעס האבן פארנומען די מאכט, האבן זיי שוין אפיציעל ערקלערט, אז ווייטער וועלן זיי קיין מלחמה נישט פיהרן. זיי האבן גענומען רעדן וועגן ארגאנזירן פון די קריגס־געפאנגענע אינטערנאציאנאלע באטאליאנען אין דער ניי־געשאפענער רויטער ארמעע. דאס האט געהייסן: פריהער האט איהר געקעמפט פאר דייטשלאנד און פאר'ן עסטרייכישן אימפעריאליזם אבער יעצט, ווען די סאוויעטן־מאכט איז אויפ[illegible], רופען מיר אייך צו קעמפען מיט אונז צוזאמען געגען דעם אינטערנאציאנאלען אימפעריאליזם, פאר'ן אינטערנאציאנאלן פראלעטאריאט.

צווישן די דייטשע און עסטרייכישע קריגס־געפאנגענע אין רוסלאנד האט זיך אויפגעהויבן א לעבעדיגער אינטערעס פאר די דאזיגע אינטערנאציאנאלע באטאליאנען. געוויס זענען געווען אויך אזעלכע זעלנער, וואס האבן דאס געמיינט אויף אן אמת. אבער אנדערע האבן זיך אנגעכאפט אין דער געלעגענהייט, ווייל זיי האבן געטראכט, אז אויף אזא אופן וועלן זיי זיך אפשר גיכער קענען אריבערכאפן צוריק אהיים.

אונזער יונגערמאן איז צוגעשטאנען צו א גרופע דייטשע אפיצירן, וואס האבן זיך ארומגעטראגן מיט דעם פיינעם פלאן אויסצונוצן די רוסישע רעוואלוציע פאר זייער אהיימפאהרן. פריהער האבן זיי געפרובט אנקניפן פארבינדונגען אין [illegible], נאר קיין אינטערנאציאנאלער באטאליאן איז נישט געווארן, כאטש רוסישע אפיצירס־פאלקס האט מען זיי שוין יא געגעבן אנצוטון. דער פראנט האט שוין דעמאלט געהאלטן אין פונאנדערפאלן זיך, מען פלעגט זיך „ברידערן" און פיהרן א בייט־מסחר מיט זייף און צוקער און אנדערע אוצרות — אבער די גרופע האבן די דייטשע זעלנער צו זיך נישט אריינגעלאזען. זיי זענען צוגעקומען גאנץ באהעלטן צום פראנט, נאר ווען איינער פון דער גרופע האט א זאג געטאן צו א דייטשן זעלנער, וואס איז גע־

(ווייטער זעה 9. זייט)

א דירה
סאוויעטישע הומארעסקע
פון ב. וואנדאם

הערט, בריהערלעך, ביי אונז אין סאוועטען־פארבאנד הויבט ווידער אן צו געהן אלץ בארג־ארויף, אויף מיינע באמנות!

איז האב איך אנומעלטען אליין געזעהן ווי איבער דער גאס איז דורכגעפאהרן א וואגען מיט ציגעל! הא? יא, מיט ציגעל!!

איך זאג אייך, בירגער, ביי מיר האט אזש דאס הארץ אנגעהויבן קלאפן פון גרויס פרייד. ווייסט עס דאך, בירגער ליבע, אז מיר בויען זיך, מען פיהרט דאך נישט קיין ציגעל גלאט אין דער וועלט אריין! מסתמא בויט זיך דאך ערגעץ א הויז! עס קאן זיין.

אין א צוואנציג יאהר ארום — און אפילו פריהער — וועט יעדער בירגער פארמאגן אזש א גאנצן צימער פאר זיך! און אויב די בעפעלקערונג זאל זיך נאר אזוי געשווינד נישט פארגרעסערן — וועט אויסקומען אפילו צו צוויי צימערן און אפשר טאקע צו גאנצע דריי... מיט א וואנע־צימער אויך!

יע, וועלען מיר עס דעמאלט א לעב טאן, בירגער! שטעלט אייך נאר פאר: אין איין צימער, זאגען מיר, שלאפט מען. אין צווייטען נעמט מען אויף געסט. אין דריטען — דארט נאך עפעס... מאלע וואס עס וועט זיך שוין געפינען וואס צו טאן ביי אזא פרייען לעבען!

מעהר נישט, וואס דערווייל איז אלץ א ביסעל שווערלעך... כ'מיין, מיט'ן דאזיגן קוואדראטנעם וואוינונגס־פלאץ. ס'איז א קאפיטשקע צו ענג, זאגט אייך וואס איהר ווילט...

אט, בריהער, האב איך אנומעלט אליין געוואוינט אין מאסקווע. כ'האב מיך נישט לאנג צוריק ערשט פון דארט אומגעקעהרט. כ'האב עס, קאן מען זאגען, אויף דער אייגענער הויט געפיהלט...

אט וועל איך אייך טאקע דערציילען אלץ מיט א טאלק.

איך קום, הייסט עס, אזוי צופאהרען קיין מאסקווע. איך גיי ארום מיט מיינע פעקלעך איבער די גאסען. נישט נאר האב איך נישט וואוהין. נו פארפאהרען — איך האב אפילו נישט וואו אנידערצולייגען מיינע זאכען.

גאנצע צוויי וואכען האב איך מיך אזוי ארומגעשלעפט איבער דער שטאט מיט מיינע פעקלעך — דערווייל איז ביי מיר אנגעוואקסען א בערדעל און א טייל פון מיינע זאכען האב איך, האט צו דאנקען, ביסלעכווייז פארלוירען... נו, אהן רכען, פערשטעהט זיך, איז מיר געווארען א ביסעל גרינגער. אזא אנשיקעניש — זאכען גאר! פעקלעך!! א בורזשואזער פאראורטייל...

נו, בין איך מיר איצט א פרייער פויגעל, און ס'איז מיר גרינג צו זוכען א דירה. פלוצלינג, איך טרעף אין איינעם א הויז, לאזט זיך ארויס צו מיר מיט די טרעפ עפעס א מענשעל.

— פאר דרייסיג קערבלעך, זאגט ער, קאן איך זיך איינארדנען אין דעם וואנע־צימער. די וואוינונג ביי אונז, זאגט ער, איז א פריצישע... איהר זאלט נאר א קוק טאן! גאנצע דריי קלאזעטען... א וואנע־צימער... נו, אין אט דעם וואנע־צימער קאנט איהר זיך געזונטערהייט וואוינען. אמת, קיין פענסטער, זאגט ער, זענען נישטא אפילו אויף א רפואה, אבער א טיר איז דא פאר דא... היינט, וואס איז דאס וועריז — איהר האט זיך א גאנצע וואנע וואסער אונטער דער האנט. איהר ווילט, זאגט ער, גיסט איהר זיך אן א פולע וואנע וואסער מיט אנ'אויג, קריכט זיך אריין און באדט זיך דארטען כאטש א גאנצען טאג.

זאג איך:

— איך, טייערער חבר, בין דאך, סוף כל סוף, נישט קיין פיש... איך נויטיג מיך נישט א גאנצען טאג זיך ווייקען אין וואסער. איך, זאג איך, וואלט מיט'ן גרעסטען פארגעניגען בעסער געלעבט אויף דער יבשה... לאזט כאטש אפיסעל אראב עפעס פון'ם פרייז, בעט איך זיך ביי איהם, צוליב דער נאסקייט...

ענטפערט ער מיר:

— איך קאן נישט, טייערער חבר. כ'וואלט עס מיט פארגעניגען געטאן, נאר איך קאן נישט. עס הענגט נישט אפ אינגאנצען פון מיר. די דירה איז ביי אונז א קאמונאלע און דער פרייז פאר'ן וואנע־צימער איז ביי אונז באשטימט א פעסטער.

— מילא... — ענטפער איך איהם צוריק — וואס קאן איך מיט אייך מאכען? גוט. שינדט ביי מיר ארונטער, זאג איך, גאנצע דרייסיג קערבלעך, אפי, זאג איך, לאזט מיך אריין וואס גיכער. שוין דריי וואכען, זאג איך, אז איך שלעפ זיך ארום איבער די טראטואַרען. כ'ווייס, זאג איך, איך קאן נאך חס־ושלום מיד ווערן.

הכלל, גוט. מען האט מיך אריינגעלאזט, און איך האב מיר א לעב געטון.

דאס וואנע־צימער איז, ווירקליך, געווען א פריצישער אומעטום, וואו דו גיסט זיך נאר א קער. אין מירמעלשטיין, קאלאנעס, קראנען... א פאלאץ!

מעהר נישט, וואס זעצען זיך איז נישטא וואו... סיידען אפשר אויפ'ן ברעג וואנע. קאן מען דאך אבער זיך ארונטערגליטשן גלייך אין דער מירמעל־שטיינערנער כלי אריין...

מילא, נאר פאר דרייסיג קערבלעך האב איך מיר איינגעארדענט א געלעגער אין ברעטלעך, און וואוין זיך מיר אין רוה און אין פרידען.

אנוב, אין א חודש ארום האב איך טאקע חתונה געהאט.

ס'האט זיך מיר, ווייסט איהר, פונקט אונטערגעדרעהט אונטער די הענט אזא יונגינקע, גוטמוטיגע ווייבעלע... זי איז געווען אהן א צימער.

לכתחילה האב איך געמיינט, אז זי וועט מיך נישט וועלען: א גליק האט איהר געטראפען דארטען. א וואנע־צימער... אך, האב איך שוין אנגעהויבען קלאגען, קיינמאל, קיינמאל וועל איך שוין נישט האבען קיין פאמיליען־גליק. קיין פאמיליען־ווארעמקייט...

נאר זי — מיינע, הייסט עס, — ניט־קשה, האט איינגעשטימט... זי האט זיך בלויז אפיטעל אנגעכמורעט און זיך אנגערופען:

— נו, — זאגט זי — אין א וואנע־צימער וואוינען אויך גאנץ אנשטענדיגע מענשען... אין ערגסטען פאל, זאגט זי, קאנען מיר דא מאכען א פאר ווענטלעך... דא, צום ביישפיל, וועלען מיר האבען אונזער שלאפצימער און דארט — אונזער עס־צימער...

זאג איך:

— מאכען דא א פאר לייכטע ווענטלעך, בירגערין, וואלט מען אייגענטליך געקאנט. מעהר נישט וואס די קוואַרטיראנטען, א שווארץ יאהר זאל זיי כאפען, וועלען עס נישט דערלאזען... זיי האלטען תמיד אין איין טענה'ן צו מיר: קיין נייעסען, קיין רעמאנטען...

נו, איז — קרענק זיי אין די ביינער... גוט, לעבען מיר זיך אזוי.

ווייניגער ווי אין א יאהר צייט איז ביי מיר צוזאמען מיט מיין ווייב'ס הילף, געבוירען געווארען א קליין יונגעלע.

מיר האבען איהם א נאמען געגעבען וואלאדיא און גע'הודעוועט — מיר לעבען זיך ווייטער.

פערקעהרט, ערשט איצט האבען מיר געקאנט ריכטיג אפשאצען אונזער דירה. דאס קינד קאנען מיר באדען יעדען טאג, און ס'קיהלט זיך קיינמאל נישט צו... אז מען דארף איהם אין ערגעץ נישט ארויסטראגען.

מעהר נישט, איין אונבעקוועמליכקייט איז פון דעסטוועגען פארהאן... ווי עס קומט אן דער אוונט, הויבען אן אלע שכנים קריכען צו אונז זיך איינוואשען.

און דעמאלט קומט מיר אויס מיט דער גאנצער משפחה זיך אריבערצופעקלען אין קארידאר ארויס.

איך האב שוין אפילו עטליכע מאל געבעטען די קוואַרטיראַנטען:

— בירגער, בעט איך זיך ביי זיי, באדט זיך אום שבת... מען קאן דאך נישט באדען זיך יעדען טאג: דאס איז דאך סוף כל סוף, נישט קולטורעל!! ווען־דען, זאג איך, וועלען מיר לעבען? גיט מיר אריין אויך אין מיין לאגע!

אבער זיי, די פאדליעצעס, זענען דא גאנצע צוויי־און־דרייסיג שטיק... און האלטען נאך אין שעלטען מיך נאכאנאנד און דער מאמע אריין! און טאמער נאך עפעס — סטראַשען זיי מיך צו צעפראסקען די מארדע... נישט קיין בעוואוסטזיניגע מענשען — געה רעד מיט זיי!

נו, ס'איז גארנישט צו מאכען, מיר מוזען דא וואוינען אזוי גוט ווי מיר קאנען. ס'איז פונדעסטוועגען פארט א דירה'לע. און מיט א דירה, ברידער, ווארפט מען זיך נישט!!

מיט א שטיקעל צייט שפעטער קומט צופאהרען פון דער פראווינץ מיין פרוי'ס מוטער — מיין שוויגער, הייסט עס, ווי מען פלעגט עס אמאל רופען אין די בורזשואזע צייטען.

אט האסטו דיר...

וואו־זשע־לעך, זי שטעלט זיך אפ ביי אונז אין וואנע־צימער, זי ארדנט זיך נישקשהדיג איין הינטער איינער א קאלאנע.

— איך האב שוין לאנג געטרוימט פון דעם, — וויינט זי אויס פון פרייד. — אז איך זאל האבען דאס גליק צו וויגען מיין אייגענעם אייניקעל... איהר קאנט נישט, בעט זי זיך אזש, אוועקנעמען ביי מיר אט דעם פארגעניגען!

ענטפער איך איהר:

— ווער נעמט עס עפעס ביי אייך אוועק? איך נעהם ביי אייך נישט אוועק... ווינטשט אייך ווי פיל איהר האט גלוסט. דער גוטער יאהר מיט אייך... אויב איהר ווילט, זאג איך, קאנט איהר אפילו אנגיסען א פולע וואנע מיט וואסער, און קריכט אריין אהין מיט'ן טייערען אייניקעל...

און צום ווייב רוף איך מיך אן:

— אפשר, בירגערין, קלייבען זיך צו אייך צו קומען עפעס נאך א טוץ קרובים, זאגט גלייך, ריאטערט נישט...

ענטפערט זי מיר:

— א טוץ!.. פארוואס עפעס א טוץ? צו וואס, בירגער, דארף מען עס פונקט א טוץ? בלויז מיין ברודער קלויבט זיך צו קומען צו אונז, און אפשר אויך מיין עלטערע שוועסטער.

אויפ'ן ברודער'ל האב איך בעשלאסען שוין נישט צו ווארטען, נאר איך בין גלייך אנטלאפען פון מאסקווע...

געלט דער משפחה אויף צום לעבען שיק איך צו דורך פאסט...

רעכט און לעבען

יורידישע ביילאגע פון „נייעם פאָלקסבלאַט״

וועלכע אַרבייטסלאָזע זענען פריי פון דער פליכט צו צאָהלען לאָקאַל־שטייער?

ביים אויסמעסטען לאָקאַל־שטייער איז אַלעמאָל אַרויפגעשווימען די פראַגע, וועלכע אַרבייטסלאָזע זענען בערעכטיגט צו גענייסען פון דער הנחה בעפרייט צו ווערען פון דער פליכט צו בעצאָהלען דעם דאָזיגען שטייער.

געוועהנליך האָט מען זיך אין אַזעלכע פאַלען גערעכענט מיט דער בעשטימונג פון פונקט 5 אַרט. 2 פון דער אויספיהר־פעראָרדנונג צום אוסטאַוו וועגען לאָקאַל־שטייער. לויט דער דערמאָנטער בעשטימונג קאָנען לאָקאַטאָרען פון 1 אָדער 2 שטוביגע דירות וועלכע זענען רעגיסטרירט אַ"ס אַרבייטסלאָזע און די מלוכהשע אַרבייטס פערמיטלונגס אַמטען בעפרייט ווערען פון דער פליכט צו צאָהלען לאָקאַל שטייער אין משך פון דער צייט פון זייער אַרבייטסלאָזיגקייט, אויב זיי שטעלען צו די בעטרעפענדע שטייער־אָרגאַנען אַ בעשטעטיגונג פון הויזווירט, אַז זיי האָבען ביזהער געלעבט אויסשליסליך פון אַרבייטסלוין, אַז אין משך פון דער אַנגעגעבענער צייט זענען זיי שוין אַרבייטסלאָז און אַז זיי האָלטען נישט ביי זיך קיין סובלאָקאַטאָרען.

אַלע פאָהערונגען פון ציטירטען געזעץ זענען געווען קלאָר. נישט קלאָר איז נאָר געבליבען דער פרט, וואָס הייסט דאָס אַ צווייי שטוביגע דירה? צי מיינט מען דאָ 1 שטוב מיט אַ קוך, צו מיינט מען 2 שטובען אָהן קוך אָדער צו מיינט מען אויך 2 שטובען מיט אַ קוך?

אמת, דער ערשטער טייל פון פונקט 5 פון ציטירטען אַרטיקעל גיט נאָך אַפילו אויך צו די בעמערקונג, אַז פאַר אַ 2 שטוביגע דירה ווערט אין דעם פאַל אַנערקענט זאגאר אַזאַ אומשטאַנד, ווען אין דער צווייטער שטוב געפינט זיך די קוך. פון געזאָגטען איז אַלזאָ צו דרינגען, אַז בעפרייט פון דער פליכט צו צאָהלען לאָקאַל־שטייער קאָנען ווערען נאָר די יעניגע אַרבייטסלאָזע, וועלכע וואוינען אין 1 שטוב אָבער אין 1 שטוב מיט אַ קוך צוזאַמען, וועלכע פערנעמען אַ וואוינונג פון 2 שטובען אָהן קוך. דאַטעגען לאָזט זיך בשום אופן פון דער דערמאָנטער בעשטימונג נישט דרינגען, אַז די אָנגעוויזענע הנחה זאָל אויך חל זיין אויף די יעניגע אַרבייטסלאָזע לאָקאַטאָרען, וועלכע פערנעמען אַ דירה פון 2 שטובען מיט אַ קוך.

ביי דער דאָזיגער אינטערפּרעטאַציע האָט זיך טאַקע געהאַלטען אין איהר פראַקטיק די שטייער־מאַכט, דער אַנדערער צד האָט פערקעהרט קוועסטיאָנירט די ריכטיגקייט פון אַזאַ אינטערפּרעטאַציע בערופענדיג זיך אויף דער אַנאַלאָגיע אין דעקרעט פון לאָקאַטאָרען־שוץ. דער אַרטיקעל 4 פון דער דערמאָנטען דעקרעט זאָגט טאַקע, אַז ביים פעסטשטעלען די צאָהל שטובען פון אַ וואוינונג, ווערען נישט אַריינגערעכנט פאַר קיין וואוין־שטובען פאָלגענדע אוביקאַציעס: פאָדער־צימערן, קאָרידאָרען, ווערענדעס, באָד־צימערן, שפּיזאַרניעס, צימערן פאַר דינסט־שאַפט און קוכען.

אויב מען זאָל דעם פאָרגעהענעם כלל אין דעקרעט וועגען לאָקאַטאָרען־שוץ איבערטראָגען אין מעטען אָנווענדען פאַר די בעטרעפענישען פון אוסטאַוו וועגען לאָקאַל־שטייער, קומט דאָך ממילא אויס אַז אויך אַרבייטסלאָזע לאָקאַטאָרען, וועלכע בעוואוינען דירות פון 2 שטובען מיט אַ קוך קאָנען בעפרייט ווערען פון לאָקאַל־שטייער.

אויף דעם באַדען זענען טאַקע פאָרגעקומען די גאַנצע צייט שפּאַנונגען צווישען די פערטרעטער לאָקאַטאָרען פון איין זייט און די שטייער־אָרגאַנען פון דער אַנדערער זייט. איצט ווערט די דאָזיגע מיינונגס־פערשידענהייט דורך אַן ענטשיידונג פון העכסטען געריכט פולשטענדיג אויפגעקלערט.

קודם כל ווערט אין דער דערמאָנטער ענטשיידונג פעסטגעשטעלט, אַז די בעשטימונגען פון דעקרעט וועגען לאָקאַטאָרען־שוץ קאָנען נישט האָבען קיין אָנווענדונג לגבי דעם אוסטאַוו וועגען לאָקאַל־שטייער. אַזוי, אַז אין דעם פאַל קומט אין בעטראַכט נאָר די אויסטייטלונג פון אוסטאַוו וועגען לאָקאַל־שטייער, לויט וועלכער פאַר אַ צוויי־שטוביגער וואוינונג ווערט אָנערקענט נאָר אַ שטוב מיט אַ קוך, אָהער 2 שטובען אָהן קוך. דעריבער קאָן אַ לאָקאַל וואָס בעשטייט פון 2 צימערן מיט אַ קוך זאָגאַר איז בעוואוינט דורך אַן אַרבייטסלאָזען, נישט בעפרייט ווערען פון לאָקאַל־שטייער.

כדאי אָרט צו בעמערקען, אַז אויב מ'רעכט אין דעם פאַל ווענען אַ קוך, מיינט מען אַן אוביקאַציע, וואָס האָט אַ פּנים פון אַ שטוב: ד״ה. ס'איז פאַראַן אין איהר פענסטער, קוים האַנדעלט זיך וועגען אַן אַרבייטסלאָזען, וואָס פערנעמט 2 צימער מיט אַ קוך און די קוך געפינט זיך אין אַ קעמערל אָדער אין אַן אוביקאַציע אָהן פענסטער, קאָן ער יאָ בעפרייט ווערען פון לאָקאַל־שטייער.

י. אינפעלד.

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

אַ מאהנער מוז־בעווייזען נישט בלויז די הויך נאָר אויך דעם כאַראַקטער פון אַ תביעה

אַ הויזווירט האָט איינגעקלאָגט אַ לאָקאַטאָר אין געריכט מאָהנענדיג פון איהם 6 הונדערט זל. פאַר 3 קוואַרטעל פעהלענדע דירה־געלד און צוגלייכצייטיג אויף דעם סמך אויך אַן עקסמיסיע. אויף דער געריכטס־פערהאַנדלונג האָט דער איינגעקלאָגטער לאָקאַטאָר ערקלערט, אַז ער איז טאַקע שולדיג דעם הויזווירט 6 הונדערט זלאָטעס אָבער נישט פאַר קיין דירה געלד נאָר פאַר אַ ציגז־חוב.

הגם דער הויזווירט האָט געטענה'ט, אַז די פערענטפערונג פון לאָקאַטאָר איז נישט מעהר ווי אַ טריק זיך אַרויסצודרייען פון דער דראָהענדער עקסמיסיע אַזוי ווי ר'האָט אָבער דאָך נישט געקאָנט בעווייזען, אַז דער חוב שטאַמט יאָ פון דירה־געלד, האָט דאָס געריכט די סומע צוגעמשפט און די עקסמיסיע־פעראָרדנונג אָפגעוואָרפען.

דער ענין איז דערגאַנגען צום העכסטען געריכט און דאָס העכסטע געריכט האָט ערקלערט אַז אויב עמיצער מאָהנט פון אַנדערען אַ חוב, איז ער מחויב אויפצווייזען נישט בלויז, אַז ס'קומט איהם בכלל אַ חוב, נאָר אויך וויפיל און פאַר וואָס ס'קומט איהם דער חוב.

מ'טאר נישט קינדיגען אַ טייל לאקאל

אַ לאָקאַטאָר האָט געדינגען ביי אַ ווירט אַ געוועלב מיט אַ דירה, דאָס געשעפט איז איצט נישט גוט און דער לאָקאַטאָר איז עס געצוואונגען געווען צו ליקווידירען ער האָט דעריבער דאָס געוועלב צייטליך געשטעלט צו דער דיספּאָזיציע פון ווירט, בלייבענדיג ווייטער וואוינען אין דער דירה.

דער ווירט איז אויף אַזאַ חלוקה נישט איינגעגאַנגען, ער האָט געפאָדערט פון בעטרעפענדען לאָקאַטאָר, אַז ער זאָל האַלטען דעם גאַנצען געדונגענעם לאָקאַל אָדער איינגאַנצען איהם ליידיג מאַכען. דער ענין איז אַריין אין געריכט און דער ווירט האָט בעקומען אַן עקסמיסיע.

דאָס העכסטע געריכט האָט אין דעם פאַל אַזוי ערקלערט: אַ דינג־אָפּמאַך קאָן אויפגעלעזט ווערען נאָר איינגאַנצען. קוים פערלאָזט אַ לאָקאַטאָר איינגענווילליג אַ טייל לאָקאַל ענדערט נישט דער איינשטאַנד דעם אופן פון אָפּמאַך. דער ווירט האָט דעריבער רעכט ווייטער צו מאָהנען דירה־געלד פאַ"ן גאַנצען לאָקאַל. ער האָט עווענטועל אויך רעכט איינצוטרעטען אין אַ האַנדלונג אַן אינוזירטיגע איבערשייסונג פון אָפּמאַך מצד לאָקאַטאָר און אויף דעם סמך צו פאָדערן אויף איהם אַן עקסמיסיע.

וואס פאר אַ פארם דארף ענטשפרעכען אַ קוויטירונג אויף אַ וועקסעל־חוב?

איינער האָט איינגעצאָהלט אויפ'ן חשבון פון אַ שולדיגען וועקסעל־חוב אַ געוויסע סומע און האָט דרויף בעקומען אַ קוויטירונג, אין דער קוויטירונג איז אָבער נישט געווען אָנגעצייכענט אויפ'ן חשבון פון וואָס פאַר אַ חוב די אָנגעגעבענע סומע איז געוואָרען געדעקט, האָט זי דער וועקסעל בעזיצער נייט געוואָלט אַנערקענען און געפאָדערט די גאַנצע סומע.

דער ענין האָט אָנגעשפּאַרט אין העכסטען געריכט און אין דער ענטשיידונג געפונען מיר פאָלגענדע בעלערענדע ערקלערונג:

אין יעדער פאָרגעשטעלטער קוויטירונג מוז אָנגעגעבען ווערען, אויף וואָס פאַר אַ חוב די איינצאָהלונג איז געמאַכט געוואָרען. קוים האַנדעלט זיך וועגען אַ וועקסעל אָדער אַנדערען דאָקומענטאַלען חוב, דאַרף אין דער קוויטירונג אומבעדינגט אָנגעמערקט ווערען דאָס יאָהר, דער חודש און טאָג, ווען די בעצאָהלטע התחייבות איז דאַטירט.

Dr. med. H. LUBICZ
ספּעציאַליסט פאַר ווענערישע און געשלעכטס־קראַנק.
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאַנאַ 7, טע. 141-32.
נעהמט אָן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאָכמ. און פון 5–8 אָוועגד, זונטאָג פון 9–11 בייטאָג.

אָרטאָפּעדישער אנשטאַלט
פּראָטעזען, גאָרסעטען, אָר־טאָפּעדישע אַפּאַראַטען אַלער אַרט, לייכטע פּלאַט־פוס־איינלאַגען בעגען פּיס־שמערצען אַלס נאָך גיפּס־אָבדרוק.
Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović
פּיעטריקאָווער 119. טעל. 281-81.

ד״ר. אַ יזראעל

דירעקטאָר אַדאָלף גאָלד

סענסאַציאָנעל־שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען לעבען

70

— איהר קענט דאָס מיטאָג אויפעסען, האָט די אָרעסטאַנטקע געזאָגט צום וועכטער, וועלכער האָט געהאַט אַזעלכע גרויסע אויגען אויף דעם העפליכען מיטאָג וואָס מ'האָט איהר פון ערגיץ צוגעשיקט. פאַר דער פרוי ראָזען איז דאָס ווירקליך געווען גלייכגילטיג, זי האָט אַפילו נישט געוואָלט וויסען ווער ס'האָט איהר צוגעשיקט מיטאָמאָל אַזאַ פּרעכטיגען מיטאָג. זי האָט זיך בענוגנט געוואָרט מיט'ן מיטאָג, וואָס האָט איהר יעדען טאָג צוגעשיקט, מיט אַ ספּעציעלער ערלויבעניש, פון איהר מאַן. דער פאַבריקאַנט ראָזען האָט רעגעלמעסיג געשיקט דאָס עסען זיין פרוי אין טורמע, ער האָט זיך אָבער מיט איהר איינגאַנצען מעהר נישט אינטערעסירט. נישט ער האָט בענומען פאַר איהר אַן אַדוואָקאַט, נישט ער האָט זיך בעמיהט וועגען אַ ווידזעניע מיט איהר. די אָרעסטאַנטקע האָט געהאַט אויף אַזויפיל פערשטענדניש, צו בערעכענען איהר מאַן. זי האָט זיך פערשטאַנען, אַז ער דאַרף אַזוי האַנדלען. זי האָט דאָך געקאָנט פאָרשטעלען ווי די ידיעה וועגען איהר אַרעסט איז פאַר איהם אַראָפּגעפאַלען ווי אַ דונער פון קלאָרען הימעל. זי האָט זיך געקענט פאָרשטעלען וואָס פאַר אַ איינדרוק ס'האָט געקענט מאַכען אויף איהם די סיבה פון איהר אַרעסט, דאָס אַז דעם אָנגעזעהענעם פאַבריקאַנט ראָזענס פרוי איז אַ פּשוט'ע מערדערין, ווען אַלע צייטונגען האָבען וואָכענלאַנג געשריבען וועגען דעם סענסאַציאָנעלען מאָרד, געשריבען איהרע פאַמיליען־פערהעלטעניסען און געבראַכט איהרע פאָטאָגראַפיעס. דעריבער האָט זי קיינמאָל נישט געהאַט קיין פּרעטענזיעס צו איהם און נישט געפרובט אַנצוקניפּען מיט איהם קיין קאָנטאַקט. דאָס פּעקעל עסען, וואָס זי האָט איצט בעקומען איז נישט געווען פון איהר מאַן, זי האָט פערשטאַנען, אַז דאָס איז געווים פון איהרע מענשען, וועלכע האָבען זי דערפיהרט צו דער דאָזיגער לאַגע.

— איהר קענט דאָס פּעקעל נעהמען פאַר זיך, האָט די פרוי ראָזען געזאָגט צו דעם טורמע־וועכטער, ווען עס געפעלט אייך אַזוי שטאַרק.

דער צווייטער טורמע־וועכטער, וועלכער האָט מעגליך געמאַכט דער פרוי ראָזען דעם קאָנטאַקט מיט'ן קאָמיסאַר באַנעצקי האָט נישט פּראָטעסטירט נעגען דעם, וואָס די אָרעסטאַנטקע האָט אָוועקגעגעבען איהר פּעקעל, פערקעהרט, ער איז געווען צופרידען, ווייל ער האָט אין אַ גוטיגען פאַל געקענט רעכענען אויף דער הילף פון דעם דאָזיגען אָפּגעהאָרשטען וועכטער.

— אויב איהר וועט גאָרנישט האָבען געגען דעם, וועל איך איהם נעהמען, האָט דער וועכטער געזאָגט, מיין ווייב מאַכט מיר דעם טויט שוין זייט צוויי טעג עפּיס אַהיימצוברענגען צום נאָמענס־טאָג פון מיין יונגסטען זוהן, און איך האָב נישט קיין געלד, סוּ וואָנען זאָל איך האָבען? פון די גרויסע פערדינסטען? אָדער אפשר נעהמען לאַפּוּבקעס? וועט מען מיך כאַפּען ביי דער האַנד און אַרויסוואַרפען ביים קאַרק. ניין, אויף דעם וועג וועל איך זיך נישט לאָזען. איצט וועט אַלץ זיין אין אָרדנונג. דער וואָלף וועט זיין זאַט און די ציג וועט בלייבען גאַנץ. אין דעם פּעקעל געפינט זיך מכל־טוב. מ'וועט קענען איינאָרדנען דריי אַזעלכע געבורטס־טאָגען.

— דו רעד שוין נישט אַזוי פיל סטעפאַן, נעהם דיר דאָס ווען מען גיט דיר און גיה אַהיים.

דער וועכטער סטעפאַן האָט זיך בעדאַנקט און איז אַוועק אַהיים, טראָגענדיג דאָס פּעקעל פראַנק און פריי, אַ פרעהליכער פון דער מתנה, וואָס ער האָט בעקומען.

אויפ'ן גאַס פאַר דער טורמע האָבען זיך געדרעהט, יאַן מייסטערס געדונגענע מענשען, וועלכע האָבען דאָס אַריינגעגעבען די פּרעכטיגע „וואַליוקע״ דער פרוי ראָזען. זיי האָבען זיך פאַר־געשטעלט ווי די אָרעסטאַנטקע וועט דאָס ציפּאַ־לען צו דעם עסען, וועט זיך פאַסמאַקעווען און וועט נאָך געווים מכבד זיין אַנדערע, זיי האָבען ווייטער זיך פאָרגעשטעלט וואָס פאַר אַ גרויס אומגליק דערפון קען אַרויסקומען. עטליכע מענשען קענען אוועקגעהן פון דער וועלט צוליב דעם.

— דאָס איז דער ערגסטער סם, מיט וועלכען איך האָב זיך ווען עס איז בענוצט אין מיין פּראַקטיק. האָט איינער פון זיי געזאָגט.

— ווי ריקזיכטסלאָז די דאָזיגע מענשען זענען, האָט דער צווייטער געענטפערט און זיי האָבען דעם דאָזיגען סם אַריינגעקנעטען אין די פּראַדוקטען, וועלכע זיי האָבען איהר אַריינגעשיקט, און אויב די אָרעסטאַנטקע וועט מכבד זיין מיט דעם עסען, און צעהן אַנדערע, וועלען דאָך אַלע אומקומען.

— וואָס גערהט עס זיי אָן, זיי דאַרפען נאָר דערגרייכען זייער ציל, וויפיל מענשליכע קרבנות דאָס וועט קאָסטען, דאָס געהט זיי מעהר נישט אָן, אין זייער „פּאָליטישער ליניע״ אַזוי צו זאָגען ליגט איצט געווים פּטור צו ווערען פון דער אָרעסטאַנטקע ראָזען. זי האָט געווים צו דערצעהלען זאַכען וואָס קענען זיי גרויסען שאָדען ברענגען און דעריבער דאַרף מען זי אומשעדליך מאַכען, און אומשעדליך מאַכען הייסט ביי זיי נישט אַנדערש ווי אויף אייביג אַוועקנעהמען די מעגליכקייטען פון רעדען און דערצעהלען, אַז, אַז ביי דער דאָזיגער פּראָצעדור קענען אומקומען נאָך אַ צעהנדליג מענשען. דאָס שפּילט ביי זיי נישט קיין ראָל, אויף צעהן אָדער צוואַנציג מענשען שטעהט נישט די וועלט, האָט מיר איינער פון דער באַנדע אַמאָל געזאָגט. און דאָס אייגענע לעבען איז טייערער, האָט ער צוגעגעבען, ווי טויזענדע פרעמדע לעבענס. און אייגענטליך איז עס אַזוי, נעהם למשל ווען מענשען זענען אויפ'ן מלחמה־פלאַץ, יעדער היט זיך דאָן זיין לעבען. איהם געהט נישט אָן אין אַ געפעהרליכען מאָמענט דאָס וואָס צוליב זיין ראַטעווען זיך קענען אומקומען אין איין מינוט נישט צעהנדליגער, נאָר אַפילו טויזענדער מענשען.

— דאָס מאַכען די מענשען אויפ'ן מלחמה־פלאַץ נישט בכוונה, הינטערן בעוואוסטזיין, דאָ שפּילט אַ ראָל דער זעלבסטפערהאַלטונגס־אינסטינקט און אין דעם פאַל איז ער אַ פּשוט בעוואוסטזיניג פערברעכען, אַן אָרגאַניזירטער מאַסען־מאָרד, איך וויל נישט מעהר זיין דער ביי, איך האָב זיך ערשט איצט בעזינען וואָס דאָ קומט פאָר, וואָלט איך דאָס פריהער בעטראַכט, פערזיכער איך דיר, אַז אַפילו פאַר דער גרעסטער בעלוינונג וואָלט איך זיך אָפּגעזאָגט איינצוגיין אָפּצוטראָגען דאָס הויט־טראָגענדע פּעקעל.

— וואָס געהט דאָס אונז אָן, מיר זענען דאָך נאָר פּשוט'ע שלוחים און האָבען אַפילו נישט בעדאַרפט וויסען וואָס דאָרט געפינט זיך און וואָס פאַר אַ ציל די מענשען האָבען דערביי.

— אָבער ווען מיר ווייסען יאָ?

— מאַכט מען זיך נישט וויסען און די זאַך איז ערלעדיגט, געוויסענס־ביסען געהען שנעל פערביי, אָבער זעה נאָר. דער וועכטער טראָגט דאָך צוריק אַרויס דאָס פּעקעל וועלכעס מיר האָבען אַריינגעגעבען.

(פאָרטזעצונג קומט).

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבען

נייער פאלקסבלאט

זונטאג 22 ב' מרחשון תרצ"ג

אקטאבער

זון־אויפגאנג 6.12
זון־אונטערגאנג 4.28

האנדעלס־קאמער געגען דער נייער שטייער־ארדינאציע

פלענאר־זיצונג אנגענומען דעם בודזשעט פאר 1934

דעם 19־טען ד. ח. איז פארגעקומען די 20־טע פלענאר־זיצונג פון דער לאדזשער האנדעלס־קאמער אויף וועלכער ס'איז איינשטימיג אנגענומען געווארען דער בודזשעט פארן יאהר 1934, וועלכער שליסט זיך מיט דער סומע 444,600 זל.

די פארזאמלונג האט אויך אנגענומען א רעזאלוציע וועגען דער פראיעקטירטער שטייער־ארדינאציע. אין דער רעזאלוציע ווערט אונטערגעשטראכען, אז די נייע שטייער־ארדינאציע וועט בעשעדיגען די שטייער־צאהלער און וועט נאך די לאגע פארערגערען. די שטייער־ארדינאציע דארף דעריבער פאר קיין פאל נישט אריין אין קראפט.

ווען דארף מען זיך ווענדען וועגען אנ'אדראטשעניע אלס איינציגער שפייזער?

לויט'ן ארטיקעל 66 פון אוסטאווו וועגען אלג. מיליטער פליכט דארף א בקשה וועגען אנ'אזוי גערופענע אפיעקונסטווע דערלאנגט ווערען אין משך פון 14 טעג נאכ'ן מוסטער ווי דער געגעבענער פאבאר־ראווי איז אנערקענט געווארען פאר דינסט־פעהיג.

קוים מאכט זיך אבער א פאל, ווען דער פאבאר־ראווי מוז שפעטער ווערען דער איינציגער שפייזער פון דער משפחה למשל: דער פאטער אדער דער צווייטער ברודער איז דורך דער צייט געשטארבען אדער געווארען א קאליקע, קען ער זיך אויך נאכ'ן טערמין ווענדען וועגען אנ'אפיעקונסטווע.

כדאי אויך צו בעמערקען, אז דא גייט נישט בלויז וועגען א טויט אדער אומגליקפאל, נאר בכלל וועגען יעדער ארבייטס־אומפעהיגקייט אפילו צוליב א שווערע קראנקהייט, די דאזיגע סיטואציע מוז אבער האבען אומבעדינגט ענטשטאנען ערשט נאכ'ן נארמאלען טערמין צו דערלאנגען א בקשה וועגען אנ'אדראטשעניע אלס איינציגער שפייזער.

איבריגענס קאן מען אפילו אין לעצטען פאל אויך נישט דערלאנגען די בקשה וועגען אנ'אדראטשעניע צו יעדער צייט, נאר שפעטעסטענס אין משך פון 4 וואכען נאכ'ן בערעכטיגטען פאל (קראנקהייט. טויט, אומגליקן).

קוים דערלאנגט מען די בקשה שפעטער ווערט זי נישט בעטראכט אזוי, ביז דער בעטרעפענדער פאבאראווי מוז גיין דינען.

דאגעגען ענדערט נישט די לאגע דער אומשטאנד, וואס דער טויט, אומגליק אדער קראנקהייט האט פאסירט דאמאל, ווען דעם פאבאראווי איז דערלאנגט געווארען די קארטע פאוואלאניע, פעריקעהרט אנ'אפיעקונסטווע צוליב די אויבען־אויסגערעכענטע טעמים גילטען אפילו אויך דאן, ווען דער איינציגער שפייזער איז שוין געווארען איינגעצויגען אין מיליטער.

בענזין־אויפרייס אויף שענקעוויטש־גאס

צוויי פערזאן זענען שווער אפגעבריהט געווארען

(2) נעכטען, האלב 12 א זייגער נאך מיטאג, האט זיך אויף שענקעוויטשא 30 דערהערט א שטארקער קלאפ, ווי פון א נאהענטען דונער, און גלייך זענען ארויסגעפלויגען אלע שויבען אין דעם שפיגעל־ווארשטאט פון אלעקסאנדער באיער, וואס געפינט זיך אויפ'ן פאטער פון דעמזעלבען הויז.

פון די פענסטער פון דעמזעלבען ווארשטאט האט עס א שלאג געטון מיט א געדיכטען רויך, און עס האבען זיך בעוויזען פייער־צונגען.

תיכף זענען א־ויסגערופען געווארען פייערלעשער, וועלכע האבען זיך גענומען צו דער רעטונגס ארבייט און עס האט געדויערט א לענגערע צייט ביז די שרפה איז איינגעלאשען געווארען.

ענטשטאנען איז די שרפה דערפון, וואס באיער האט געקאכט אין אנ'אייזערנעם טאפ א געמיש פון 12 קילא בענזאל, 5 קילא לאק און א געוויסען סכום זילבער־אמאלגאמענט, וואס דינט צום אונטערגיסען שפיגלען.

אין א געוויסען מאמענט האט זיך דער טאפ איינגעבויגען, און דאס פייער האט אנגעכאפט די קאכעדיגע מאסע, וואס האט באלד אויפגעריסען.

מחוץ דעם גרויסען מאטעריעלען היזק און דער שרעק פון די איינוואוינער — איז נאך שרעקליך אפגעבריהט געווארען באיער אליין, וועלכען מ'האט אין א האפנונגסלאזען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל. און עס איז אויך פערוואונדעט געווארען זיין שוועסטער צעציליא באיער, וועלכער די הילף איז ערטיילט געווארען אויפ'ן ארט.

דאלארובקעס, בריליאנטען און... „נביאות"

דריי אפעריסטען „נאביערען" לייכטזיניגע פרויען

(א) דער פאליציי איז אין משך פון די לעצטע טעג אנגעמאלדען געווארען דריי אפעריסטען.

איין אפערע מיט דאלארובקעס. צו פראנציסקא קאשיבאשינסקא (בזשעזשינער 129) האט זיך געמאלדען א יונגערמאן און איהר פארגעלייגט „דאלארובקעס" און דערביי איהר „גאראנטירט", אז זי וועט געווינען, מחמת ער שטעהט אין קאנטאקט מיט דער צענט־ראלע. דער אפעריסט האט אזוי ארום ביי דער נאאיווער פרוי ארויסגענארט 51 זל.

פון א צווייטער אפערע איז געפאלען א קרבן די פרוי מרים אבערמאן (יודישע גאס 23). אויף באוואמיעסקא גאס האט איהר א יונגערמאן אנגעבאטען צו קויפען פלאטין־אויריגלען מיט בריליאנטלעך. די איז משווה געווארען 100 זל. און אזוי ווי די פרוי האט ארויסגענומען דעם הונדערטער, האט ער א כאפ געטון דעם באנקנאט און אנטלאפען.

די דריטע אפערע איז אויסגעפיהרט געווארען פון א ציגיינערין, אויף 11 ליסטאפאד 30, האט זי ביי דער פרוי קאלאטא צוגענומען 165 זל. אויף א מערקווירדיגען אופן: צוערשט האט זי דער פרוי „געווארזשעט", אז ס'ערווארט זי אנ'אומגליק. און כדי זי צו פארהיטען פון דעם אומגליק, האט זי געהייסען פארהענגען דעם שפיגעל מיט א שווארץ טיכעל און אויפקלייבען פון זיך דאס געלד, וואס זי האט ביי זיך. בעת די פרוי האט זיך געדרעהט ביים שפיגעל, איז די ציגיינערין נעלם געווארען מיט'ן האנדבייטעל, אין וועלכען ס'האט זיך געפונען 165 זל.

אלע דריי אפעריסטען ווערען געזוכט פון דער פאליציי.

א „בכבוד'ע" פרנסה, זעהסטו...

ער פערשטעלט זיך פאר א... זונה, און דערנאך — לאכט ער

(א) אנ'אויסטערלישער פראצעס איז נעכטען פארגעקומען אין לאדזשער שטאדטישען געריכט.

די געשיכטע איז פאלגענדע:

דעם 24 סעפטעמבער ה. י. אין די אווענד־שעה'ן האט איינער קאזשימיעזש סאווינסקי (פון אבלעגנארסקא 13) בעגעגענט אויף דער נאוואמיעסקא גאס א זעהר עלעגאנטע פרייליין — פון דעם מין „פריילינס", וואס פארנעהמען זיך מיט פראסטיטוציע. אבער — א זעהר ליבע און סימפאטישע.

סאווינסקי האט מסכים געווען אויף דער פראפאזיציע פון דער עלעגאנטער פרייליין מיט איהר מיטצוגיין אויף קעלמא־גאס, וואו זי וואוינט, און ער האט איהר אפילו בעצאהלט דעם „שכר טרחא" — 20 זלאטעס...

אויף דער קילמא־גאס אבער איז די ליבע און סימפאטישע פראסטיטוטקע פלוצים מגולגל געווארען אין א 25־יעהריגען מאנספערשוין מיטן נאמען הענריק ווייס, וועלכער האט נאך, צו די צרות מיאוס אויסגעלאכט סאווינסקי'ן.

האט עס דעם לעצטען די מעשה שטארק פערדראסען — סטייטש, ער זאל זיך לאזען אזוי מיאוס פערפיהרען?! — און ער האט זיך געווענדעט נאך הילף צו דער פאליציי.

עס איז באלד פעסטגעשטעלט געווארען, אז ווייס האט שוין אויף דעמזעלבען אופן „נאביערעט" א היבש ביסעל „געסט", וועלכע האבען, מחמת חרפה נישט געמאלדען וועגען דעם, וואו מען דארף.

הכלל, וואס איז דא א סך צו ברייטען — ער האט בעקומען, ווייס הייסט עס, א יאהר תפיסה פאר'ן שווינדעל, און — האידי!

נייע פוילישע עהרען־קאנסולאטען אין ענגלאנד

ווי די לאדזשער האנדעלס־קאמער טיילט מיט, זענען אין מעהרערע שטעט אין ענגלאנד און אין די קאלאניעס ווי: לאנדאן, מאנשעסטער, גלאסגאף, דובלין, סידנעי, מעלבורן א. אנד. געשאפען געווארען פוילישע עהרען־קאנסולאטען.

רעגיסטראציע פון יאר־גאנג 1913

(2) מארגען, מאנטאג, דעם 23 ד.ח. דארפען זיך צושטעלען צו רעגיסטראציע אין מיליטער־פאליציי־אישען ביורא (פיעטריקאווער 165) די יונגעלייט, וואס וואוינען אויפן שטח פונם 3 פאליציי־קאמיסאריאט אויף די אותיות:

T U W

און פון 10־טען קאמיסאריאט

A B C D E F

איבערמארגען, דינסטאג, דעם 24 פונם 3־טען פאליציי־קאמיסאריאט אויף די אותיות:

Z Ż Ź

און פון 10־טען קאמיסאריאט מיט די אותיות

G H Ch I J K

די פליכט צוצושטעלען זיך איז אויך חל אויף מענער, וועלכע זענען נישט אפיציעל קיין פוילישע בירגער און קענען נישט דערווייזען, אז זיי זענען בירגער פון אנ'אנדער מלוכה, און וואוינען אין לאדז אויף אזויגערופענע „קארטי פאביטו'ס".

ווער ס'וועט זיך נישט מעלדען צו דער רעגיסטראציע אין ענטשפרעכענדען טערמין וועט דעמיניסטראטיוו בעשטראפט ווערען מיט 3000 זל. שטראף אדער 3 חדשים ארעסט.

פאליטישער פראצעס

(2) אלס בעשולדיגטע אין קאמוניסטישער טעטיגקייט זענען נעכטען פערמשפט געווארען:

די 18־יעהריגע גיטעל פרידמאן (פון 6־סיערפיען 17) — אויף דריטהאלבען יאהר טורמע און דער 15־יעהריגער שמואל ראזענוואסער (פון זאווישא 26) — אויף אויסבעסערונגס הויז. די שטראף איז איהם אפגעלייגט געווארען.

א שטרייק אין א קאטאן־פאבריק

(2) אין דער קאטאן־פאבריק פון ראזענבערגן (וואולטשאנסקא 66) האבען פערשטרייקט אלע 40 ארבייטער, וואס ארבייטען אין איהר, מחמת דעם, וואס די פירמע האט נישט געצאהלט פאר אורלויבען, זיך נישט געהאלטען ביי די תנאים פונם קאלעקטיווען אפמאך, בייט לוין־טאריף, געקינדיגט עטליכע ארבייטער און נישט אנערקענט די פאבריקס־דעלעגאטען.

די ארבייטער האבען זיך געווענדעט צום ז.ז.ז. וועגען אנ'אינטערווענץ.

אפטייקען

היינטיגע נאכט־דיזשורען

(2) קאצענעלענבויגען (זגערזשער 54), שיטקעוויטש (קאפערניקא 26), זונדעלעוויטש (פיעטריקאווער 25), סאקאלאוויטש (פשיאזד 19), מ. ליפיעץ פעטריקאווער 193, ריכטער און לאבאדא (ליסטאפאד 86).

קינא־טעאטער „ROXY" נארוטאוויטשא 20 פריהער „SPLENDID"

היינט און פאלגענדע טעג!

סופערפילם פראד. 1933/34 SOWKINO — MOSKWA

„דאס טויטע הויז"

(Martwy dom)

לויט דעם בעריהמטען ווערק פון DOSTOJEWSKI

אנהויב פון די סעאנסען 12 א זייגער בייטאג, פון 12 — 4 נאכמיטאג זענען די פרייזען פון די פלעצער פערקלענערט.

קלאנג־קינא CAPITOL

היינט און פאלג. טעג!

די גרעסטע קאמעדיע פון אלע צייטען!

רעזשי פון KAROL LAMACZ

די טאכטער פון פאלק

אין דער הויפט־ראלע:

Anny Ondra

אויסער'ן פראגראם: קלאנג־צוגאבע.

אנהויב אין געוועהנל. טעג 4,30 נאכמ. שבת און זונטאג 12.30 בייטאג.

Dr. Wołkowyski

4 ציגעל־גאס 4, טעל. 216-90

נעהמט אן אין הויט־ און ווענערישע קראנקהייטען, מענער־שוואכע

אויפנאהמס־שעה'ן פון 8–1 מיטאג און 5–9 אווענט.

וואל-טראנספארטען קיין אויסלאנד

מוזען האבען ספעציעלע בעשייניגונגען

אין הסכם מיט דער פעראָרדנונג פון האנ-דעלס-מיניסטעריום, דארפען אלע וואל=טראנספאר-טען, וואס געהען אריבער די פוילישע גרעניץ, ווערען פון 15-טען נאוועמבער ד. י. כּוזען זיין פערזעהען מיט בעשייניגונגען פון וואנען די סחורה שטאמט.

טוריסטען עקסקורסיע קיין א״י פון דער ציוג. ארגאניזאציע

נאך א קלענערע הפסקה האט דער היגער ציוניסטישער קאמיטעט בעשלאָסען צו בעניייען די טוריסטישע עקסקורסיעס קיין א״י.

דער נאהענטסטער אָבפאָהר פון די טוריס-טען-גרופע קומט פאר דעם 7 טען נאוועמבער ה. י. מיט דער פוילישער שיף „פאלאָניע״ דורך קאָנ-סטאנץ. די פרייזען זענען: 3-טע קלאס — 7,75 זל. ; טוריסטישע קלאס שיף און באהן 2=טע קלאס — 9,50 זל. שיף און באהן 2=טע קלאס — 1.175 זל. אין די פרייזען זענען שוין פעררעכענט די קאָסטען פון פאס, וויזעס, באהן און שיף אהין און צוריק. אויך ענדע נאוועמבער ווערט פארגע-זעהען א׳ן עקסקורסיע דורך וויען, ווענעדיג און מארסייל.

געגען ראק-צוזאמענפאהר

דעלעגאט פון לאדז ארויסגעפאהרען קיין מאדריד

דער אינטערנאציאנאלער געגען-ראק-צוזא-מענפאהר, וועט פארקומען פון 25 ביזן 30-טען ד.ח. אין מאדריד. צו דעם צוזאמענפאהר איז אלס דעלעגאט פון לאדז ארויסגעפאהרען ד״ר שפיידעל.

מזל טוב! מזל טוב!

(א) אין אנדזשעיעוו, נעבען לאדז. האט די 45-יעהריגע פרוי פון א לאדזער גאזאווניע-בעאמ-טען, מאריא יארעמוס געבוירען א — דרילינג, דריי בנים...

אנדזשעיעוו גייט כאראָש.

TELEFON zaoszczędza Ci czas i pieniądze

איינער — וויש אפ די וואנסעס

און ליג איינגעלייגט... איז — לא, וויל ער נישט!

(א) אוים׳ן פאליציי-פאסטען אין טושינעק איז מיט עטליכע טעג צוריק געקומען איינער וולא-דיסלאוו קראווטשיק און געמאלדען, אז באנדיטען זענען בעפאלען זיין כאטע, האבען איהם טעראָרי-זירט און צוגערויבט ביי איהם 400 זלאטעס.

באלד ווי מ׳האט אנגעהויבען דעם ענין צו פארשען האט זיך ארויסגעוויזען, אז מ׳האט דא צו טון מיט א סימולאציע פון א באנדיטען-אנפאל.

מ׳האט קראווטשיק׳ן צוגעדריקט צו דער וואנט און ס׳האט זיך ארויסגעוויזען פאלגענדע געשיכטע:

מיט עטליכע טעג צוריק זענען צו איהם גע-קומען 2 פערשוינען, וועלכע ער קען פון זעה׳ן, און זיי האבען איהם פארגעלייגט, אז ער זאל ביי זיי אפגעבען א גרעסערען סכום פאלשע מטבעות פינפער זלאטעס צו 2 זל. מיט 50 גראשען א שטיק. זיי האבען איהם, אלס מוסטער געוויזען איין שטיקעל, און אזוי ווי ער האט פעסטגעשטעלט, אז דאס פינפערל זעהט אויס גאר לייטיש, האט ער זיי געגעבען 400 זלאטעס, און זיי האבען איהם געזאלט ברענגען פאר 800 פאלשע פינפ-ערלעך.

אזוי ווי ער האט זיך שוין נישט צוריקגע-זעהן מיט זיין ריכטיג געלד און אויך נישט געזעהן מ׳זאל איהם ברענגען די פאלשע מטבעות — איז ער געגאנגען פערמסר׳ן, אז מ׳איז איהם בעפאלען און בערויבט...

איצט זיצט ער שוין, און מ׳זוכט די 2 פער-שוינען, כדי זיי אויך צו מאכען זיצען.

פינף אויסוואורפען=שענדער

זענען נעכטען געשטאנען פאר׳ן קרייז-געריכט

(2) פאסירט האט די מיאוסע געשיכטע דוקא אין שיינעם חודש מאי:

די 5 אויסגעשפראכענע מנוּבלים בראָניסלאוו דאמבראָווסקי (21 יאהר אלט), אנטאני קרישיאק 23 יאהר אלט), סטאניסלאוו אלפיניק (25 יאהר), סטאניסלאוו דאמבראווסקי 20 (יאהר) און פיאטר ביעדינסקי (26 יאהר), האבען אין דער נאכט פון 28 אויפ׳ן 29 מאי ה. י. פארנאכט אין ראדא-גאשטשער פעלד דאס יונגע מיידעל מאריאנא טאמטשינסקא, זי דארט פערגוואלדיגט און מורא׳-דיג געפייניגט א גאנצע נאכט.

פארטאג ערשט זענען די אויסוואורפען ענטלאפען, און אז די פערוומגליקטע מיידעל האט זיך דערמינטערט פון איהר פאר׳חלשט׳ן צושטאנד, איז זי אוועק אהיים און דערציילט אלץ איהרע עלטערען.

דער ענין איז אריבער אין דער פאליציי, וועלכע האט די שענדער געכאפט, און נעכטען זענען זיי אלע געשטאנען פאר׳ן געריכט.

דער פראצעס איז בעהאנדעלט געווארען ביי פערמאכטע טירען.

אין רעזולטאט האבען בראניסלאוו דאמ=בראָווסקי און אנטאני קרישיאק בעקומען צו 3 יאהר טורמע, און די איבעריגע דריי — צו 2 יאהר.

בעריכט פון דער קולטורעלער טעטיגקייט

פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע

פאלקס - אוניווערזיטעט, — העברעאישע אָוונט-קורסען — לייה- ביבליאטעק

מיט׳ן שלוס פון די זומער-פעריען איז די היגע ציוניסטישע ארגאניזאציע צוגעטרעטען צו א פערשטארקטער טעטיגקייט אויף אלע איהרע קולטורעלע ארבייטס-געביטען.

עס ווערען קודם כל בעניייט די רעפעראטען פון דער פאלקס-אוניווערזיטעט אויף דעם ערשטען האלבען יאהר זענען פארגעזעהען א רייה ציקל — רעפעראטען איבער געשיכטע, יודאאיק, ליטערא-טור, קונסט, עקאָנאָמיע, ציוניסטישע און אלגע-מיינע אקטועלע פראבלעמען א. ד. גל.

היינט זונטאג הויבען זיך שוין אָן די למודים אויף די העברעאישע אָוונט-קורסען פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע. עס ווערען געעפענט גרופען פאר אנפענגער און פארטגעשריטענע. אין די העכערע גרופען וועלען געלערענט ווערען תנ״ך, יודישע געשיכטע, ליטעראטור א.ד.גל.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער- שוואכע-בעהאנד-לונג און סעקסועלע בעראטונג.
אלע ארט אנאליזען.
נעמט אָן פון 8—11 און 4 -8 אָוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג.
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med.
Z.Rakowski
ספעציאליסט פאר אויערען, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען
וואוינט יעצט
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7
נעהמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 1-11 און פון 2-3 נאכט.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

ערשטע קלאס — צווייטער טאג

15.000 zł. na Nr. 52822
2000 zł. na Nr. 10704
Poo 1000 zł na N-ry 65227 85696 126420
Po 400 zł. na N-ry 47696 52653 65749 167857
Po 200 zł. na N-ry 30080 63514 64085 74885 78388 83927 117112 131556 136528 163956
Po 150 zł. na N-ry1368 2175 10687 29551 30173 31418 31674 32197 37947 40252 45225 50235 54171 57282 61171 65350 68633 68997 73496 74164 87937 91540 94587 112111 114884 120568 126587 127861 135819 149156 151310

Po 100 zł. na N-ry:

56 195 437 655 851 71 88 936 1026 58 297 293 515 65 69 74 90 682 757 82 975 2091 148 276 728 835 81 3010 15 158 236 94 441 967 4021 141 19 22 230 410 523 607 731 879 5007 98 202 330 422 802 935 6076 207 340 56 434 500 634 65 702 895 7083 127 523 31 793 811 20 962 8256 70 331 412 18 506 893 973 9014 179 200 27 363 765 66 904 16 10059 195 349 570 712 830 11147 448 534 95 617 848 80 97 906 12043 92 217 60 69 456 520 758 829 939 53 13032 63 159 87 239 66 354 461 619 49 99 821 14015 27 59 77 84 366 80 94 98 628 71 82 810 934 15042 142 93 240 54 344 405 519 66 704 36 833 61 16025 212 456 776 949 17001 284 88 317 537 709 841 18033 60 463 537 607 61 806 77 969 19118 28 374 510 73 80 93 601 19 49 730 868 903 60 95 20073 204 373 460 78 704 848 21154 228 306 418 606 831 68 22181 287 396 515 203 855 95 23059 82 253 521 57 93 683 820 77 80 947 24005 93 117 265 68 446 516 56 712 33 44 89 933 75 84 97 25025 106 371 72 86 650 710 79 942 69 70 26165 365 443 524 50 79 617 910 27068 138 265 302 422 561 682 916 28090 189 245 404 54 763 89 836 986 29066 229 363 528 959 30073 258 359 408 694 810 919 88 31607 50 923 74 32085 144 60 61 202 330 555 67 940 67 33020 169 278 513 863 34014 40 138 239 438 73 504 58 665 793 996 35028 174 258 373 504 58 665 793 996 36090 113 74 304 418 77 610 718 830 66 967 95 37057 61 267 348 710

38021 288 365 97 546 602 818 39176 259 343 51 76 403 58 565 94 95 6179 90 813 46 949 61 40024 53 71 225 321 574 695 934 41078 371 607 769 809 42050 70 262 321 80 727 46 77 597 603 744 860 97 901 43062 173 312 25 606 44177 242 395 781 803 953 70 45185 208 429 53 67 533 797 824 46414 21 49 98 573 636 727 59 964 47170 2313 51 83 422 27 629 30 899 904 48017 18 204 467 92 534 666 99 761 67 804 37 49050 230 311 425 80 523 921 50001 91 105 260 317 402 502 638 714 37 807 68 51152 73 76 302 693 792 856 52043 120 70 209 381 468 599 996 53075 390 542 624 801 3 988 54059 74 90 153 257 752 894 55018 360 67 473 601 875 931 49 56149 339 61 508 27 821 67 57080 202 63 337 473 539 715 22 929 47 58109 65 680 794 898 59001 23 1182 14 56 315 435 71 534 750 60014 65 124 296 487 590 600 46 88 719 66 866 61106 78 95 281 88 501 669 846 944 62017 20 57 162 352 58 66 491 522 66 71 828 76 63089 335 97 418 893 64431 701 68 867 912 65035 59 190 269 552 89 604 34 718 807 66054 104 33 233 417 41 546 88 619 68 723 839 922 55 67167 99 220 84 357 402 13 618 42 43 85 759 70 925 68040 62 133 50 310 55 66 614 807 69182 235 39 324 593 605 32 70174 286 505 47 51 628 727 81 803 41 71023 146 497 661 97 705 84 949 72169 78 220 89 320 494 710 866 73 73550 639 719 22 29 73 895 74001 96 100 337 485 553 730 72 911 28 49 75154 69 260 68 319 439 799 961 96 906

76076 718 85 841 901 56 75 03 72006 576 793 129365

908 78121 348 414 683 746 904 25 92 79085 342 467 546 658 91 937 80152 360 628 34 82 811 56 66 91 92 81104 52 274 339 52 493 553 660 953 82040 169 248 315 443 92 956 83122 98 277 313 540 675 819 84003 39 274 312 61 558 760 908 85090 402 773 849 905 99 86228 314 528 621 788 970 77 87281 491 88044 160 78 212 95 362 675 912 73 89250 325 463 83 580 617 734 87 969 90192 497 783 811 23 96 916 91133 62 91 236 335 45 72 707 961 92002 6 297 349 680 899 93108 307 86 490 517 54 80 727 895 901 51 94013 57 222 82 335 90 456 523 612 65 953 89 95014 175 355 556 59 753 96138 71 232 90 308 9 567 913 17 97001 41 52 101 256 97 520 60 600 49 734 52 832 98071 204 346 537 749 99188 90 278 773 875 944 79 100002 59 106 14 67 296 489 506 651 778 853 903 101084 115 503 621 860 102009 53 137 68 557 763 948 103022 84 225 61 76 31 86 502 624 878 944 104245 356 490 99 715 68 73 903 105131 222 478 561 691 727 819 21 970 106162 351 661 809 107015 29 42 93 98 221 364 631 87 826 908 71 108068 226 334 428 567 95 610 19 109582 772 830 110008 300 548 636 89 111017 111 242 95 376 476 553 754 992 112097 223 374 405 591 606 77 113024 295 617 33 51 748 907 91

114145 247 89 306 466 552 698 763 953 115153 287 315 57 456 68 537 56 623 54 764 843 82 909 115195 489 641 727 826 65 117043 183 471 538 61 627 55 884 963 67 118007 55 201 351 406 610 16 19 27 731 939 119040 133 683 91 743 48 120009 18 183 600 63 121051 93 116 259 933 22042 140 338 522 627 50 766 89 900 90 123187 458 539 62 68 636 803 25 981 124033 40 171 93 216 24 329 5 464 604 98 855 60 125064 68 203 18 309 412 509 636 93 757 804 93 126069 91 122 34 89 350 419 56 515 76 91 624 752 839 949 89 96 97 127109 490 581 840 90 92 935 128213 334 95 493 785 916 45 129319 80 404 818 35 99 130119 77 210 47 321 448 69 505 636 69 97 840 958 131102 96 202 07 22 670 740 52 823 53 927 132451 59 96 551 71 891 133050 171 72 234 368 95 470 536 48 672 716 933 134017 183 217 731 823 135091 956 136067 74 145 401 554 79 604 44 702 67 93 137004 65 579 657 776 873 912 92 138693 817 972 139021 185 98 340 89 553 82 802 39 559 140059 153 60 235 391 833 141021 116 337 98 474 88 665 73 703 38 142045 66 95 101 28 387 716 828 42 143003 149 215 37 371 97 485 539 878 951 144081 267 376 493 508 74 869 145053 354 552 848 926 146061 87 113 229 51 318 519 620 60 774 874 147032 143 215 96 355 474 515 33 757 148173 435 745 65 837 75 928 44 149050 97 120 34 478 537 763 65

150025 61 95 271 341 548 53 151229 319 74 451 95 526 755 73 944 152016 61 291 446 810 153111 382 401 69 70 578 650 810 88 960 154051 355 558 741 901 47 95 155021 146 235 428 607 767 862 909 156185 94 597 827 921 40 157079 506 684 909 158005 167 402 735 944 159032 127 80 535 634 742 57 62 961 160078 98 127 39 244 368 428 502 26 637 881 161284 430 79 647 49 162055 182 253 96 332 525 40 90 686 732 867 95 918 163167 84 487 583 692 801 994 164027 170 276 78 79 320 574 82 632 55 856 165435 56 507 696 828 53 166023 204 08 398 412 14 549 649 751 50 167099 253 77 97 351 65 74 400 599 655 168066 253 92 315 79 532 736 880 169116 201 73 419 766 977

CIAGNIENIE POPOŁUDNIOWE.

15.000 zł. na Nr. 75252
5000 zł. na Nr. 137740
Po 2000 zł. na N-ry 68319 158999
Po 1000 zł. na N-ry 17522 43947 119178
Po 500 zł. na N-ry 22675 35884 123893 141320 148698 162755 165513
Po 400 zł. na N-ry 1810 6689 9672 22991 66626 86932 109002 115147 118123 140900 160643
Po 200 zł. na N-ry 2514 9804 34760 37650 65835 103089 114019 120529 129022 137498 143933 158115 169656
Po 150 zł. na N-ry 2648 3655 10238 26513 30341 38769 41125 44889 48852 50208 62524 62775 71945 72781 76135 77173 81212 83685 85498 90885 91649 95778 99656 104142 105877 113260 117204 118664 133064 136235 139555 139597 141440 149311 150952 157649 163046 169195

Po 100 zł. na N-ry:

8 28 43 148 245 57 422 622 899 960 1035 109 348 55 472 80 648 843 2081 133 415 3069 94 211 416 49 5175 644 746 855 963 4097 430 659 935 43 5328 656 709 812 48 993 6154 65 327 94 645 859 904 47 90 7023 191 376 868 951 8046 68 72 96 262 437 502 87 37 71 955 9168 76 217 509 24 649 66 744 825 80 908 10018 71 100 02 14 18 68 246 460 510 23 833 54 57 11253 357 406 616 12838 39 67 304 454 701 848 13019 145 88 273 341 505 12 594 780 917 18 20 14385 635 15120 289 311 567 742 63 84 16053 98 150 95 206 344 432 510 777 915 17029 69 117 52 230 509 872 917 18014 238 398 517 33 718 35 72 818 87 960 19075 85 248 92 368 596 637 85 86 893 20042 164 70 72 401 55 530 46 614 72 858 942 21016 150 322 27 440 562 610 725 44 22045 351 74 465 99 784 884 23031 188 491 581 707 11 838 972 24225 30 502 39 76 643 25111 54 70 233 49 478 701 24 64 986 26059 123 364 578 624 704 46 846 904 20 27 27086 111 294 402 14 82 538 96 635 39 59 836 28149 278 316 63 466 577 91 909 74 29012 216 67 367 421 571 83 653 950 30038 156 300 99 413 544 50 74 768 78 93 912 31167 82 240 307 33 492 98 525 61 656 735 36 32107 12 39 212 331 53 423 500 83 88 605 12 13 57 60 725 60 842 949 33098 119 313 33 471 846 84 34043 89 121 62 276 337 513 662 746 895 99 35167 98 256 68 357 463 522 94 603 739 905 36178 313 525 617 18 82 874 998 37010 64 116 229 77 364 74 411 96 626 778 801 973

38327 405 732 59 39052 124 378 95 416 674 700 56 836 57 972 40005 369 516 626 739 863 988 41026 81 185 226 365 776 87 42294 764 617 739 818 43031 100 261 323 583 610 45 753 833 906 81 44020 63 84 147 331 409 551 80 718 74 874 988 45606 10 534 46132 214 51 676 723 872 47116 208 41 635 724 48002 32 49 185 503 687 796 840 955 49047 117 223 45 442 49 96 547 52 80 638 735 50020 100 21 310 710 51033 35 290 91 479 574 848 52095 102 96 558 63 965 90 53029 137 331 805 926 54038 54 261 389 96 405 733 851 926 55042 269 319 613 23 836 56006 196 279 460 506 61 698 727 57129 67 297 378 499 509 67 608 53 63 728 833 958 58008 55 136 343 527 82 918 50 83 59039 144 76 394 430 583 98 644 68 752 873 85 913 14 60013 62 238 472 683 820 52 963 61013 72 90 264 317 419 60 507 747 937 62117 43 200 31 70 375 605 764 853 82 85 63218 76 371 685 957 60 64031 42 150 330 501 32 66 686 97 709 940 54 65014 18 56 85 395 441 516 94 95 666 94 776 852 940 66123 235 87 346 88 567 901 59 87 95 67098 196 244 303 478 539 752 76 68012 139 389 447 697 930 69008 177 84 247 638 95 761 800 5 8 89 70322 60 517 18 62 656 785 71188 204 39 362 404 583 736 66 809 69 970 72071 150 272 303 428 95 500 609 65 889 934 88

96 73155 386 408 87 586 92 785 838 74280 479 80 967 632 787 99 807 90 912 48 75687 907 66 76068 93 217 565 605 83 717 45 829 926 29 77274 307 98 534 51 645 790 78016 99 138 210 98 398 593 711 846 976 79004 148 271 557 614 17 84 742 825 984 87 80034 52 55 89 175 222 367 72 474 81280 398 469 608 13 30 752 96 856 82011 15 131 95 219 385 408 614 19 43 83164 81 309 23 47 48 85 449 630 710 84019 31 88 524 34 605 77 795 965 89 85122 54 293 548 676 896 943 80616 74 268 69 304 707 80 87056 143 82 239 358 73 675 805 88301 23 68 557 79 774 79 826 89045 191 300 647 859 937 90055 70 324 59 982 91039 266 433 583 621 717 808 954 92362 449 703 50 814 31 93172 335 87 518 45 59 869 94131 403 29 511 980 95269 83 603 12 39 751 917 39 96001 157 74 96 209 389 512 96 624 856 97089 343 774 942 98512 666 923 99070 116 208 335 407 506 670 818 48 100024 76 473 83 620 56 713 933 101133 344 55 659 80 90 94 743 47 816 23 43 102020 32 60 372 650 905 103115 54 74 484 632 818 104049 78 153 449 532 675 707 75 77 105015 169 679 854 106075 324 34 52 579 646 778 901 32 33 107188 621 702 50 69 108054 105 13 419 814 745 999 109168 457 548 889 110387 467 539 939 62 111156 288 601 863 97 914 112069 190 212 76 309 20 586 99 619 59 63 68 779 861 67 943 64 82 113033 149 230 68 389 679 735 93 825 941

114138 94 368 562 663 82 749 55 956 115009 134 355 62 529 50 82 644 701 37 56 888 920 23 116183 84 232 83 344 50 58 419 32 40 579 773 117003 85 135 80 97 303 13 59 78 731 47 81 811 21 118150 53 238 49 356 725 838 907 31 119058 242 367 734 824 87 89 983 20032 309 534 65 75 82 696 831 121031 302 643 849 909 122242 309 32 453 636 708 49 61 814 48 123076 237 443 47 604 82 817 124187 232 55 412 535 785 877 89 905 26 125626 825 126717 127045 314 20 40 88 503 24 698 759 94 850 128534 645 715 832 97 955 64 129108 366 71 465 569 644 923 84 130011 179 314 461 545 64 621 786 131007 170 216 58 318 20 96 553 73 626 85 87 986 132196 242 71 502 24 53 654 743 906 133042 199 266 92 376 416 17 571 633 85 715 82 825 908 134012 70 131 262 91 625 35 721 59 98 819 912 95 135131 212 608 27 82 940 136044 69 148 214 626 708 820 26 914 73 137188 589 790 138095 205 394 406 626 40 882 139127 78 357 441 67 79 99 563 806 93 140126 97 215 57 335 98 553 763 815 972 141033 130 78 300 422 547 713 48 56 851 142245 77 480 578 96 726 99 835 922 143101 44 98 302 81 491 561 791 852 144138 62 247 312 482 539 983 145018 180 312 684 91 95 146040 177 80 99 222 368 416 607 72 786 92 866 922 33 61 68 147082 261 494 538 732 822 148130 341 55 93 520 52 69 149402 541 736 54

150286 303 419 544 52 604 735 853 911 21 151510 152098 213 369 536 38 39 623 801 959 153061 110 494 753 939 154025 70 198 219 91 344 65 451 63 570 785 883 155523 716 816 40 920 156225 323 43 79 655 58 157078 550 79 963 169409 501 848 906 160023 73 271 90 329 52 636 855 970 161044 502 18 773 906 44 162008 73 133 40 345 48 56 64 765 835 88 163091 95 127 304 20 34 4 45 466 92 513 690 97 743 44 834 973 81 164150 132 531 770 877 165015 22 149 390 472 745 966 94 166185 80 94 401 62 676 774 877 167057 273 78 861 168011 248 466 513 789 47 169207 302 479 835.

דינסטאג אנ׳אויספלוג קיין ווארשא

אויפ׳ן קומענדיגען דינסטאג דעם 24 ד. ח. ארגאניזירט דער היגער „וואגאן-לי-קוק" אנ׳איינטאגיגען אויספלוג קיין ווארשא.

אפפאהר פון לאדז דינסטאג אין די פריה-מארגען-שעה׳ן. אפפאהר פון ווארשא דעמזעלבען טאג אין די אווענד-שעה׳ן.

דער פרייז איןביידע זייטען איז 12 זל.

בילעטען צו בעקומען אין רייזע-ביורא פון „וואגאן-לי-קוק" פיעטרקאווער 64.

פאפולערער צוג קיין קראקא

ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט ארגאניזירט דער היגער „וואגאן לי קוק" א פאפולערען צוג קיין קראקא.

אפפאהר פון לאדז שבת דעם 28 ד. ח. אין די נאכמיטאג-שעה׳ן, צוריקקום קיין לאדז מאנטאג אין די פריהמארגען שעה׳ן.

דער פרייז אין ביידע זייטען איז 12.80 זל.

צוליב די קליינע צאהל בילעטען איז געוואונשען וואס פריהער זיך צו פערזאָרגען. בילעטען צו בעקומען אין ביורא פון „וואגאן-לי-קוק" פיעטריקאווער 64.

מארגענדיגער קאנצערט פון ישראל אלטער

דער מארגענדיגער קאנצערט וועט ווערען אויסגעפיהרט אויסשליסליך פון ישראל אלטער. דער קינסטלער האט אויסגעוועהלט א גאנץ נייע פראגראם און וועט מהנה זיין דעם עולם מיט קאמפאזיציעס, וועלכע זענען נאך אין אונזער שטאט נישט געהערט געווארען. דאס פראגראם ווייזט אויף זעלכע סינאגאגאלע ווערק. ווי „נעילה" פון אלמן, „רבונו של עולם", „ותצוב", „שומר ישראל", „אלהי עד שלא נוצרתי", „אב הרחמים הוא יוחם", אויסערדעם פערשידענע פאלקס-לידער.

פון יודישען טעאטער

היינט זונטאג 12 בייטאג און 9 אווענד ווערט געשפילט די אפערעטע „דער ראדיא-זינגער", וועלכער איז דעם היינטיגען שבת ארויך מיט גרויס ערפאלג.

ראדיא-פראגראם

זונטאג, ד. 22 אקטאבער 1933

8,40 פאלקס-ליד, 9,05 גימנאסטיק, 9,20 גראמאפאן, 9,35 ידיעות, 9,40 גראמאפאן, 9,52 הויזווירטשאפט, 10 גאטעסדינסט, 10.45 מאטא-ציקעל-געזאנגען, 10,50 טראנסמיסיע פון ספארט-פלאץ ט. ק. ס., אין צוזאמענהאנג מיט׳ן 25 יעהריגען יובילעי פון לאדזער ספארט-קלוב, 11,30 מאטאציקל-געזאנגען, 11,35 פון ל. ק. ס. פלאץ, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,10 ידיעות, 12,15 קאנצערט, 2 פעליעטאן פון רעד. שמעון גליק, 2,20 פוילישע פאלקס-לידער, 3 גראמאפאן, 3,20 סאלאן מוזיק, 3,45 פון מעטש „רוך" – ל.ק.ס. אין לאדז, 4 פראגראם פאר קינדער, 4,30 ארטיסטישע פערטעל שעה, 5 רעפעראט, 5,15 פאלקס = לידער, 6 אודיציע, 6,40 גראמאפאן, 7,05 ספארט פון לאדז, 7,10 פעלדעטאנעס, 7,30 פראגראם פאר יוגענד, 7,50 ליכטע מוזיק, 8 ידיעות, 9 רעפעראט, 9,15 אויף די פרעהליכע לעמבערגער כוואליעס, 10,15 ספארט-ידיעות פון די פוילישע ראדיא-סטאציעס, 10,25 טאנץ-מוזיק, 11 קאמוניקאטען, 1105 מוזיק.

* * *

פון אויסלאנד

12 ווין — סימפ. קאנצערט, 3,10 הילווערסום – סימפ קאנצערט, 6,35 מינכען – אפערע, 8,30 ווין — אפערעטקע פון קאלמאן, 8,55 הילווערסום – 9 רוים – אפערעס, 9,55 הילווערסום – קאנצערט, 10.05 לאנדאן – סימפ. קאנצערט.

ד״ר העללער

ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע

צוריקגעקעהרט

8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי – – – –	80.25
3 פראצענטיגע בוראוולאנע –	38.75
4 „ דאלערובקא –	49.00
7 „ סטאביליזאציע (אמ.)	52.00
8 „ ווארשאווער פאנד-בריף	44.25
8 „ לאדזער „ „	41.00
ענגלישער פונט – – –	28.62
דאלאר – אפיצ. 6.30, נישט אפיצ. –	6 22
גאלד-דאלאר – – – –	9.00
גאלד-רובל – – – –	4.70
דייטשער מארק – – –	2.10

בויד-מיטום הוטט פון שמוציגע הענט.

וואשט די הענט פאר׳ן עסען.

מעלדונגען!

אלגעמיינער פראפ. לאנדעס-פעראיין פון בעקליידונג-ארבייטער אין פוילען, אפטיילונג 2 אין לאדז, בושעזשינער 5.

אכטונג, דאמען-מאגאזין-ארבייטער!

מארגען, מאנטאג, ד. 23. אקטאבער ה. י. 8.30 אווענד קומט פאר אין פעראיינס-לאקאל (בושעזשינער 5) א פאך-פערזאמלונג פון דאמען-מאגאזין-ארבייטער. אויף ט.א.: 1) בעריכט פון דער קאנפערענץ מיט׳ן מייסטער-פעראיין, 2) די לאגע אין פאך, 3) אקציע פאר נארמאלע אויסצאהלען.

אלע דאמען-מאגאזין-ארבייטער דארפען אין אייגענעם אינטערעס אונבעדינגט קומען!

די פאך-קאמיסיע.

רעליגיעזע ארבייטער פארטיי „פועלי אגודת ישראל" לאדז פילסודסקיעגא 66

היינט זונטאג פינקטליך 8 אווענד קומט פאר אין אייגענעם לאקאל א קאלעקטיווער-רעפעראט דורך די ח"ח פרנס פרידענזאהן, ד. באמאץ און רעד. ש. לאנדענבערג א.ד.ט. „דער 18-טער ציוניסטישער קאנגרעס – דער ליקווידאציע-קאנגרעס פון ציוניזם" בילעטען פון 20 גר. אן ביים איינגאנג. 5748

מערקווירדיגער מלחמה פלאנטער

מיט א יודישען אפיציר פון דער פוילישער ארמעע

(ענדע פון 5-טע זייט)

שטאנען אויף דער וואך: „איך בין א דייטשער מאיאר", האט יענער איהם אפגעמאסטען מיט א בליק פון קאפ ביז די פיס און א זאג געטאן: „דאס קען זאגען יעדער איינער".

ענדליך האט זיי אבער אפגעגליקט: די דייטשע האבען געהאלטען אין פערנעמען איין שטאט נאך דער אנדערער. האט זיך די גרופע איינגעזאפט קיין דענעבארג (דווינסק), וואס איז געווען גאנץ נאהענט צום פראנט, און זיך דארטען אויסבעהאלטען. אין עטליכע טעג ארום זענען די דייטשען ארייבער דעם בריק איבער דער דווינע און פערנומען די שטאט. אונזער גרופע איז איצטער שוין געווען כמעט ווי ביי זיך אין דער היים. זיי זאבען אויסגעווידען ביי דער דייטשער מיליטער-מאכט יעדער זיין זענען, און מען האט יעדערען געגעבען נייע ארבייט אין דער ארמעע און אונזער יודישער יונגערמאן, וואס איז געווען אנ׳עסטרייכישער בירגער, איז אפגעשיקט געווארען צוריק צו זיין עסטרייכישען רעגימענט.

א דייטשער קאמענדאנט רעדט יודיש

דאס איז געווען די צייט פונ׳ם ברעסקער „שלום", ווען די דייטשע מיליטער-מאכט האט אויסגענוצט די שוואכקייט פון די באלשעוויקעס, כדי צו פערכאפען גרויסע שטיקער ווייס-רוסלאנד און גאנץ אוקראינע. געהייסען האט עס, אז לויט דער בקשה פון פעטליורע׳ס „נאציאנאלער רעגירונג" געהט מען בעפרייען אוקראינע פון מאסקווער יאך, און פאקטיש האט מען זיך מחיה געווען מיט דער געלעגענהייט אויסצושלעפען פון אוקראינע די גאלדיגע מאסע תבואה, גאך וועלכע מען האט זיך שוין אויסגעקוקט די אויגען אין דער פערהונגערטער דייטשלאנד.

אונזער טשערנאוויצער יונגערמאן איז ווידער אפגעשיקט געווארען קיין רוסלאנד, אבער דאס מאל שוין נישט ווי א געפאנגענער, נאר ווי א באזעצער. די עסטרייכער האבען איהם גרייליך גע'דאפט האבען, ווייל ער האט זיך, זייענדיג א געפאנגענער, געהאט אויסגעלערנט רוסיש, און זומער 1918 איז דער פיר-און-צוואנציג יאהריגער בחור שוין געווען קאמענדאנט פון דער שטאט יעליסאוועטגראד אויף אוקראינע.

וועגען יענער צייט דערצעהלט ער זיך אן א סך זאכען. א שטייגער איין מאל האט ער געהאט אנ׳אינטערעסאנטע איבערלעבונג אין יודישען טעאטער. (ווייטער מארגען).

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

ערשטע קלאס — דריטער טאג

Po 1000 zł. na N-ry 16289 168823

Po 500 zł. na N-ry 77462 96085 161399

Po 400 zł. na N-ry 10113 15661 21235 21710 34015 53690 59595 72009 91998 95787 138202 142162 153006

Po 200 zł. na N-ry 13062 15375 21628 38894 45004 45399 54842 68972 83072 95421 120584

Po 150 zł. na N-ry 2957 3245 6865 8237 9996 13052 14642 15417 22692 23068 25649 29309 30896 31885 45282 51490 60632 61271 70540 73736 75052 75254 76390 76541 89961 95982 99450 99864 114241 117104 120482 120624 120933 123414 130138 130322 134532 135711 140989 142544 147025 147373 158153 164678

Po 100 zł. na N-ry:

5 139 89 539 680 704 23 1078 171 213 84 486 599 633 77 764 814 2137 321 427 586 89 760 999 3517 98 614 34 785 917 4115 407 626 45 49 999 5168 65 380 84 430 661 728 44 892 6225 338 442 528 53 59 607 748 79 815 7011 380 799 800 26 53 932 8093 140 462 701 50 9087 128 270 781 10040 261 507 924 63 11192 358 432 83 725 44 71 812 12021 295 697 833 981 13041 111 31 222 35 99 338 708 14081 116 87 506 794 974 5007 138 512 23 40 765 16085 193 294 442 611 38 761 74 945 17071 143 56 236 375 475 511 19 609 91 767 987 18181 379 86 96 598 791 842 67 19104 32 273 301 83 96 412 549 618 41 60 719 45 832 911 20038 57 322 971 21119 287 453 788 813 56 915 87 22218 337 41 57 431 605 13 71 825 960 23014 104 24285 93 338 63 692 95 853 58 25210 95 828 914 26024 29 53 102 11 59 250 307 38 416 691 810 70 923 27019 54 73 118 423 95 512 71 899 28125 77 301 99 453 748 905 89 29035 264 85 338 788 30062 294 515 35 687 919 892 962 31017 106 81 222 32 39 303 93 98 513 660 708 982 32012 66 88 109 280 378 440 547 620 56 786 944 33058 393 448 572 813 69 85 98 34080 118 439 49 537 46 620 729 47 880 947 59 35152 246 51 302 418 528 32 742 815 90 906 34 36000 30 209 32 340 68 980 451 59 71 794 37075 302 471 538 612 719

38097 280 832 61 971 93 39171 251 384 411 52 758 838 42 62 965 40049 224 78 95 410 14 694 781 811 915 41028 201 10 387 409 729 64 840 43 950 42143 376 87 90 423 70 530 900 07 43004 832 355 77 408 13 807 31 961 44054 97 124 68 266 315 28 64 453 525 63 678 919 45224 307 16 443 80 539 46102 73 220 24 371 530 47028 35 236 74 327 72 403 534 66 96 99 611 34 819 48007 179 272 314 434 51 872 920 46 49013 61 241 876 50133 326 711 892 51031 198 294 583 604 01 95 98 775 97 807 91 928 31 52372 80 517 42 652 704 62 957 68 53137 344 595 623 54445 580 644 717 889 55002 72 112 90 253 58 509 855 61 65 79 981 56005 38 253 491 671 723 31 822 79 956 57104 68 200 31 65 395 634 42 72 58429 33 46 613 38 824 59042 152 73 237 74 404 629 746 844 60080 110 23 556 912 82 61015 68 71 133 418 22 502 40 51 791 62446 577 622 955 63186 377 441 62 72 89 94 571 661 943 84 64063 103 234 315 31 41 456 623 43 800 69 969 65009 134 59 78 264 98 478 556 631 66089 186 249 375 580 621 48 810 17 50 909 67246 86 348 547 51 55 97 709 68111 21 215 373 85 580 917 69027 207 12 391 405 673 84 92 70378 519 52 74 95 655 72 760 984 71122 226 28 309 557 841 992 72010 41 89 153 83 214 51 413 680 700 34 907 73211 13 33 382 784 74005 128 90 275 332 408 19 45 91 649 75053 72 358 638 775 915 27

76039 119 97 846 77039 57 112 421 607 717 53 903 78186 220 61 435 514 16 53 67 674 775 884 937 61 79041 285 400 674 760 867 992 80014 252 453 504 15 27 55 81033 34 45 320 53 532 56 726 30 897 82167 269 400 576 635 790 801 41 83043 45 140 229 43 73 75 319 35 58 84 623 837 84063 299 339 60 69 79 897 970 85071 186 95 202 17 50 519 681 97 876 82 86060 63 71 89 177 242 73 92 416 67 68 646 50 936 87107 77 271 637 61945 88124 58 217 975 89149 241 88 481 652 878 912 90015 46 173 207 383 496 510 673 760 68 812 89 904 39 91140 46 254 320 405 520 627 92011 36 69 515 29 93 709 17 24 841 93005 24 54 77 82 102 39 94 280 313 426 50 96 575 767 94210 374 495 512 55 600 34 95082 148 84 204 356 725 994 96145 200 4 5344 45 485 641 871 97034 130 54 245 328 424 567 726 46 972 98065 147 79 239 324 85 992 99158 214 395 423 528 889 100028 117 81 235 333 650 66 869 954 101299 352 441 521 52 676 880 912 58 102001 35 115 79 25 33 499 813 9 15 44 103160 97 434 706 97 104178 442 89 512 77 105035 334 94 417 808 981 106191 270 345 441 683 724 847 926 107119 283 388 478 647 700 887 930 58 108028 188 336 417 506 43 779 109000 06 113 39 222 48 58 67 646 788 819 110409 10 35 868 111287 580 805 99 904 30 112139 225 376 758 113045 83 187 437 41 537 92 937 65

114260 94 510 57 761 926 75 115071 130 79 276 303 407 17 540 57 87 93 612 742 820 958 116056 110 695 869 117025 119 90 519 732 38 952 53 118083 155 252 57 490 565 613 777 826 76 912 119020 126 296 345 498 608 34 39 800 933 68 120070 161 299 637 43 64 824 934 67 121107 82 224 352 631 928 29 62 122011 50 159 405 502 57 89 613 43 53 791 123289 306 409 608 15 816 124014 59 126 211 326 467 72 650 731 94 125154 411 66 611 126003 70 220 56 308 34 87 64 758 979 127058 70 123 44 206 95 387 571 88 906 27 128102 305 63 426 567 81 610 33 96 734 84 827 900 129063 69 112 304 571 833 928 130093 214 431 514 33 59 72 645 53 88 131016 44 103 15 39 52 77 98 372 89 417 86 578 689 132059 405 15 22 654 89 773 82 842 133001 101 343 408 38 72 88 668 763 96 904 134025 81 190 561 654 717 24 26 36 804 57 135044 80 172 413 24 544 48 64 69 90 684 136017 99 112 251 92 320 44 527 720 825 66 137040 98 220 89 366 654 820 61 918 93 138048 81 108 39 57 82 414 27 542 51 600 68 139087 199 269 72 397 451 72 511 45 759 62 819 140056 116 236 70 373 467 513 82 650 707 10 862 84 935 37 141117 238 681 727 88 142022 266 383 99 439 584 622 28 739 40 87 972 143084 153 489 665 760 144170 219 55 520 29 613 833 145051 284 87 315 553 632 758 67 146379 451 597 765 899 147386 148001 6 79 87 152 204 72 329 559 89 645 781 149225 333 55 416 687 859

150067 101 77 242 99 367 68 404 666 760 151132 94 242 476 516 623 760 86 817 152121 293 457 78 81 503 653 153009 15 59 303 481 539 617 51 70 887 941 154158 306 75 456 83 646 774 871 155462 517 32 69 908 156276 90 317 32 527 642 60 876 157186 268 74 945 158130 362 426 603 765 159282 318 583 84 669 782 160074 170 239 571 83 667 816 924 99 161012 169 256 471 83 740 47 940 162058 101 217 60 440 791 163059 224 403 68 664 726 48 936 72 164090 282 65 469 517 165050 222 632 78 91 166102 72 203 347 579 740 81 97 990 167058 72 173 388 453 67 887 168097 195 5665 746 864 169405 847 82 983

CIAGNIENIE POPOŁUDNIOWE.

Po 10,000 zł. na N-ry 45733 100646

Po 5000 zł. na N-ry 131672 153957

Po 2000 zł. na N-ry 23631 94658

Po 1000 zł. na N-ry 59190 124692

Po 500 zł. na N-ry 38554 64402

Po 400 zł. na N-ry 868 28173 28200 48933 51389 61459 89053 102296 112575 128257 156154 157564

Po 200 zł. na N-ry 18420 65072 77122 11740 164764 128466 129492 144596 149607

Po 150 zł. na N-ry 7999 9411 15418 16647 18311 29809 30462 36991 38895 39253 44280 46308 50373 51616 54541 55136 79017 79524 82277 83153 94801 96407 99225 100625 117398 118694 125845 127402 128029 140162 152276 157334 164189 166260

Po 100 zł. na N-ry:

109 44 218 39 94 439 546 68 810 910 1038 353 473 509 733 69 72 2070 395 475 513 64 688 757 64 890 93 905 3147 203 337 502 608 776 937 4092 218 380 464 74 705 976 98 5030 69 89 443 72 81 83 963 6039 118 602 50 7098 190 95 237 54 385 417 52 628 783 988 8044 49 394 540 51 732 59 9207 422 37 50 526 655 881 97 10129 270 941 11031 109 34 61 248 340 415 515 83 610 879 938 12223 365 464 530 618 32 974 13081 158 203 315 34 622 37 722 61 64 890 14122 203 312 474 608 750 852 15101 33 48 212 50 52 303 22 433 78 514 668 853 915 16190 507 20 697 816 44 71 79 953 17120 35 309 86 420 58 501 706 933 18203 569 692 773 882 19031 206 10 36 72 90 351 66 67 542 860 956 20238 381 562 87 660 878 924 21477 541 45 667 849 934 35 22028 87 173 334 650 702 08 927 62 64 23546 82 645 812 52 911 83 24011 37 139 50 60 499 637 93 709 922 25097 119 211 22 399 409 97 561 99 617 723 871 26414 336 626 52 56 848 928 62 27057 91 175 79 263 66 73 85 307 61 493 515 82 723 75 95 845 282 31 98 422 672 770 839 971 97 29024 89 252 61 348 86 404 504 49 874 30011 81 161 62 207 48 440 95 506 986 [illegible] 31112 [illegible] 55 61 204 373 469 99 539 87 623 717 43 837 946 32044 110 38 58 276 79 93 319 484 694 723 88 93 825 38 57 991 33016 120 211 772 837 47 97 986 34008 185 215 90 308 57 76 565 627 39 81 902 35171 396 794 849 908 66 36179 461 88 90 576 881 37243 639 796 862 924 72

38143 201 87 386 427 45 612 887 39093 150 51 292 326 80 568 96 40121 44 75 284 313 511 50 64 95 674 700 976 41080 144 234 443 524 38 55 91 698 721 849 69 960 42129 46 86 417 656 726 981 90 92 43029 246 306 408 963 44062 159 701 73 809 81 45085 207528 75 46158 288 413 546 76 804 47095 273 364 477 723 821 971 47057 167 73 239 92 463 506 77 613 762 846 95 49122 25 360 81 493 829 38 991 50072 232 40 391 96 355 58 673 51220 46 86 400 523 32 68 713 902 60 52110 37 396 418 526 47 623 827 38 84 928 53128 255 373 432 89 528 45 84 681 821 999 54191 442 601 890 55021 99 127 40 204 48 52 663 56298 354 80 442 576 87 693 99 853 89 57062 542 63 910 16 84 58068 153 551 59157 356 531 678 907 60042 54 104 26 29 202 398 462 503 602 18 710 50 84 808 27 6 981 87 61057 298 320 24 37 446 613 749 905 58 62041 101 243 53 85 367 474 665 76 88 774 870 63118 346 47 51 451 557 69 630 983 64478 89 677 846 65284 90 485 568 641 780 42 894 66091 52 68 299 411 548 831 972 67135 45 91 579 747 82 84 822 941 68053 75 185 213 77 238 492 95 503 22 68 743 49 69225 61 301 61 70052 157 289 318 51 646 91 71152 370 85 496 547 605 732 59 861 73 96 72074 170 533 73 674 938 78 85 73062 118 90 240 80 491 513 90 680 13 37 705 47 965 95 74474 592 99 652 65 953 75007 484 594 670 79 778 946

76194 202 28 38 339 556 78 667 721 61 862 69 79 903 30 49 77109 312 413 512 14 78142 319 26 95 517 49 610 710 64 810 79003 126 210 521 76 839 74 80080 83 143 202 03 49 87 318 30 494 729 81317 21 23 431 49 557 83 88 82584 678 774 824 35 952 83065 236 307 733 911 84126 69 264 417 710 18 959 85019 86 221 65 77 331 65 861 86017 94 100 201 82 319 520 715 85 87111 545 50 67 644 949 82222 57 60 552 59 89180 81 616 26 92 822 973 89 90252 370 462 672 828 84 968 91232 411 78 95 548 669 97 745 65 803 903 92144 200 366 412 45 747 61 817 93035 44 145 408 542 66 838 62 997 94304 19 411 501 70 653 744 855 930 95066 83 352 96072 97 142 43 90 220 369 431 825 980 97136 370 616 730 906 75 98228 318 444 870 99043 230 92 546 868 100058 166 415 719 978 101179 88 412 519 93 652 65 947 102087 125 402 884 103050 123 47 256 460 92 93 654 767 923 104060 15 206 498 821 35 946 105025 198 221 35 304 15 90 506 33 668 88 794 827 931 106000 54 80 121 212 89 371 676 97 816 20 81 90 927 107000 49 460 77 519 615 795 893 982 108129 349 664 726 65 109086 201 308 29 592 750 835 992 110375 460 511 73 91 654 870 911 75 111099 121 31 259 390 401 55 21 81 602 32 42 731 97 852 112079 130 88 207 62 641 73 800 43 964 113047 244 327 463 763 847 921

114120 446 47 516 68 913 61 115216 339 48 408 14 616 79 947 116277 322 600 89 117044 867 118032 264 311 500 614 31 95 708 50 119073 191 243 323 76 522 61 710 70 921 120115 328 455 625 65 800 965 68 121247316 528 680 870 924 122156 286 451 706 58 81 934 123051 96 133 61 399 437 97 843 124067 120 69 242 52 343 87 485 684 750 125186 206 390 438 590 691 704 126028 41 76 169 396 531 705 32 37 127008 69 110 302 46 471 95 546 83 819 945 128085 109 500 59 606 716 22 49 129028 204 307 42 439 831 130042 135 45 58 244 377 509 79 606 26 744 96 857 86 921 65 79 131030 282 314 20 62 513 47 609 86 854 75 132117 94 398 592 845 73 962 86 133027 143 319 67 443 831 961 134051 66 327 514 668 83 705 953 135123 427 72 625 894 936 136062 139 265 355 543 50 618 20 47 48 65 74 742 905 76 138029 83 455 86 695 78 898 958 138067 135 370 422 511 15 606 710 830 139148 218 39 68 309 440 516 669 735 140175 91 392 640 865 82 141158 431 632 77 706 823 142020 38 131 75 231 46 306 34 512 670 896 143047 172 233 380 424 553 60 622 30 33 800 50 921 29 34 81 144020 65 374 456 79 514 625 63 705 822 977 94 145456 92 588 630 55 740 977 146041 72 102 47 297 503 64 818 62 147016 44 133 54 255 59 440 87 616 32 895 148002 384 402 615 33 36 39 853 149053 121 231 93 442 529 602 92 735 811

150134 69 204 41 73 74 400 560 89 892 151159 96 237 349 428 50 98 650 53 68 84 764 887 152014 294 309 14 79 409 524 776 956 67 68 153046 260 95 326 489 791 824 947 154098 154 453 602 88 814 91 155166 286 617 62 156050 130 345 76 463 730 157077 127 296 356 464 575 758 823 158368 505 76 729 95 834 971 159382 772 875 160080 141 319 89 624 738 838 161141 261 322 429 785 837 162079 299 334 163208 756 164007 38 101 350 415 505 754 165261 79 396 971 166221 352 633 968 77 88 167097 116 306 24 424 85 662 85 736 38 81 954 68 82 92 168498 584 626 61 169067 131 304 458 502 38 64 792

XXV 1908—1933 XXV

ŁÓDZKA ODLEWNIA ŻELAZA

„FERRUM"

Właśc. E. BAUER i A. WEIDMANN

Łódź, ul. Kilińskiego 121, tel. 218-20

פיהרט אוים שנעל, פינקטליך און צו בעדייטענד ערמעסיגטע פרייזן זעמטליכע אפגוסען פון גרויסע אייזען לויט אייגענע אדער צונעשיקטע מאדעלען און צייכנונגען.

זעמטליכע טעכנישע באארבייטונג פון מעטאלען.

XXV XXV

Zakład Wyrobów Ortopedycznych i Bandaży

Z. KOWALSKI, Łódź

Piotrkowska 62, tel. 243-93.

דער ארטאפעדישער אנשטאלט ווערט אנגעפיהרט דורך מיר זעלבסט. ס'ווערען אויסגעפיהרט ברוך-באנדאזשען, בויך-פאסען אויף זעמטליכע נאך-אפעראציאנס-ליידען, ניפעל, פראטעזען, אפאראטען און גארסעטען אויף פערקרימונגען. איינלאגען אויף פלאטפוס א. ז. וו.

צאהלרייכע דאנקזאגונגען פאר אויסקורירונג פון פערעלטערטע ברוכען.

בעמערקונג: דער אנשטאלט איז פערזעהען מיט זעמטליכע ספארט-ארטיקלען.

ישיבת „תורת משה"

מעלדעט, אז ס'ווערען אנגענומען קינדער פון יעדער עלטער צו לערנען אלס למודי קודש, עברי, חומש, רש"י, נ"ך, משניות, גמרא, תוספות, העברעאיש און יודיש.

נייע תלמידים ווערען איינגעשריבען טעגליך פון 8 פריה ביז 8 אווענד.

בעמערקונג: קלענערע קינדער ווערען אהיים געפיהרט.

21 זגערזשער 21

לינקע אפיצינע לעצטער איינגאנג 1 שטאק.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא, 5 טעל. 159-40

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.

זונטאג און יום-טוב פון 9 - 1 פארמיטאג.

בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

Zakład Leczniczy

POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNY

ul. EWANGELICKA 18

(Sienkiewicza 83)

Ordynują: Dr.med. Sz.Elgerowa i Dr med. J. Baum

Zapisy na porody I, II i III klasy.

TELEFON 107-23

כשר'ע קוך.

כירורגישער קאבינעט

Dra med.

M.Kantor

איז נעווארען איבערגעטראגען אויף זשעלאנא 5

טעל. 112-22

נעהמט אן פון 1—3 און פון 6—8 אוו.

לעטשניצע-פרייזען.

Dr.

J. HERSZFINKIEL

זשעלאנא 8a

טעל. 111-87

צוריקגעקעהרט

Dr. med.

E.Reicher

ספעצ. פאר מענער-שוואכע, און סעקסועלע בעראטונג

פאלודניאווא 28, טעל. 201-93

נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 5—8, זונטאג און פייערטאג פון 9—1.

כירורגישער קאבינעט

Dr. med

J. Szreiber

געפינט זיך יעצט אויף

Narutowicza 9 tel. 122-95

אפעראציעס, אפאטרונקעס, הילף זשילעקעס א.ז.וו., נעמט אן פון 2 ביז 3 און פון 7 ביז 8,30 אוו.

לעטשניצע-פרייזען.

LEK.-DENT.

F. BORUŃSKA

צוריקגעקעהרט

אלעע קאשטשושקי 21/5.

טעלעפאן 182-22.

Dr.

S.Kantor

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

וואוינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ.

א לאנגיעהריגער

מיליטער-בעאמטער

ערטיילט אייך עצות און אנווייזונגען פאר צוריקבעקומען פון אויסלאנד וועלכע האבען צ"ב וועלכע עס איז סיבות נישט דורכגעמאכט דאס מיליטער-דינסט. :—: ספעציאליסט אין שרייבען פון ביטעס פאר

איינציגע שפיליזערס

ב. מאך פיעטריקאווער 10

Dr. med.

Ignacy Grynberg

ספעציאל-ארצט פאר אינערליכע קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

צעגעלניאנא 17, טעל. 174-15

צאהן-ארצט

טאנדאווסקא

51 גלובנא 51

(רוג קילינסקיעגא), טעל. 174-93

נעהמט אן צו לעטשניצע-פרייזען פון פריה ביז 8 אוו. זונטאג פון 10—12 בייטאג.

רענטגען - פאטאגראפיעס טאליקס-בעלייכטונג. קינסטליכע ציינער.

שייטלען

מיט פאריזער שרינדען

ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג און רעעל אויסגעארבייט צו ביליגע פרייזען

אנדולאציע און מאניקור

ביי קערש, סקווערא ווא 15

קריינע אנאנסען

1 זלאטי אנאנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

פרייע פאסטענס

נויטיג א ערשטקלאסיגע צושניידערין צו באלאווע קליידער. צו ערפאהרען ביי ניעדוויעצקי, זגערזשער 12, אין געוועלב.

ס'ווערט געזוכט א פעהיגער, ארענט-ליכער יונגערמאן, בעקאנט אין מאנו-פאקטור-פאבריקאציע. אפערטען אין אדמ. אונטער „St." 5741

עס ווערט געזוכט נייהערינס צו עקספארט-קראגען, שרודמיעסקא 8, רעכטע אפיצינע, 1-טער איינגאנג, וו. 21.

א זאקען-ארבייטער ווערט געזוכט. נאוואמיעסקא 19, ראכמאן. 5747

פון זאפארט ווערען געזוכט נייהע-רינס ארויסצוגעבען ספארט-העמדער מיט זעהר ביליגע פרייזען! זשגאיסקי, פאמאר-סקא 25.

ערשטקלאסיגע שניידער-גזעלען קאנען זיך מעלדען ביי ליפאוויטש, אנדזשעיא 17

עס ווערט געזוכט קוואליפיצירטע שטריקער פון סוויטער-בראנזשע. זיך צו מעלדען צעגעלניאנא 20 וו. 8 ביי בערל סינאי, פראנט 3-טער שטאק. 749

עס ווערט געזוכט א קוואליפיצירטער פערקויפערין פון א פוטער-געוועלב. זיך צו ווענדען 11 ליסטאפאד 45, וו. 6. פראנט, 2-טער שטאק פון 8 — 3 נאכמ.

ראקאלעז

אנ'ארט צו שלאפען פאר א יונגער-מאן אדער פריילין ביי א פאר-פאלק. זאקאנטנא 12, וו. 27. 5738

א בעקוועהם ארט צו שלאפען פאר 1 יונגערמאן. פאמארסקא 14, אפיצינע, 2-טער שטאק, לאסקי.

אונגעוועהנליכע געלעגנהייט

נור איין וואך

ווידזעווער רעשטלעך, קופאנעז

בעט-איבערציג ◆ ווייסער, קאלירטער

לייוועגד אויף וועש ◆ און געמוסטערטער

טיש-בעדעקע ◆ פלאנעל

צו זעהר פערקלענערטע פרייזען

KONSUM

PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.

ROKICIŃSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

זכרו היה און א רפואה!

אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פער-גיסונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער. פערשידענע קאליבער אין גוף, פאר הויקערס און פיס.

פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, און עס פאלט אראפ אין דעם פיס איז דער קראנקער אין א גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטארבליך. ספעציעלע גומענע הייל-באנדאזשען בעזונדערע זיכער דעם שווערסטען ברוך, אויך פאר הויקערס, ליימונגען ספעציעלע הייל-גארסעטען און אפאראטען פאר פערקרימטע פיס און פלאטפיס, ווי אויך קינסטליכע גומענע פיס.

שטאנדאנט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוונט.

איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט

Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס - פראפעסארען: פראפ. ד"ר בראנטש, פראפ. ד"ר י. מארישלער, פראפ. דר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

אויף דעם וועג דריק איך אוים מיין הערצליכסטען דאנק דעם גרויסען ספעציא-ליסט ה' דיר. י. ראפאפארט וואהנהאפט אין לאדז וואלטשאנסקא 10 (פראנט פארטער), פאר זיין אויסקורירען מיך פון א שווערען ברוך-קראנקהייט אויף וועלכע איך האב א לאנגע צייט געליטען.

מאיר גערשנאוויץ,

לאדז, ווסכאדניא 6.

פערשידענעס

צוליב אבריזע קיין ארץ-ישראל, איבערצוגעבען א געשעפט מיט א וואוי-נונג אין פולער איינריכטונג. צו ערפאהרען 11 ליסטאפאד 6, אין דער ביר-האלע.

אפצוגעבען א האלב געוועלב ביליג פון זאפארט גינסטיג פאר ארבייט אדער האנדעל. צו מעלדען זיך ביים מעכאניק פיאלנאצנא 18 פראנט אין געוועלב. אכ-טונג מעקלערס געווינשען. 5711

איך זוך אנ'איינפאך צימערל, מעגליך מיט א בעזונדערן איינגאנג צו א לייכ-טער ארבייט, פארטער אדער 1. שטאק אין יעדען בעלעבטען צענטר צו צאהלען אויפ'ן חודש. אפערטען אין אדמ. פאר „חורש-געלד". 5743

אלע, וועלכע האבען זיך געמאלדעט דאס זיי ווילען זיך אויסלערנען פאברי-צירען שיסערע זייף, אויך נייע אינטע-רעסאנטען קענען זיך ווענדען פיעטרי-קאווער 59, וו. 28. 5735

א קוואליפיצירטער פאכמאן אין דער שטריקער-בראנזשע, איז אויך גוט בעקאנט ביי קונדשאפט, זוכט א שותף מיט א קליינעם קאפיטאל צו פאבריצירען. אפערטען פאר „פאכמאן" אין אדמ. 5747

געגען בעלוינונג בעט איך דעם ערה-ליכען פינדער אפצוגעבען דאס פעקעל מיט געדרוקטע נומערן, וואס איז פער-לוירען געווארען פרייטאג אין דער בוכ-בינדעריי פערלבערג. פיעטריקאווער 25

קישעלעך מאקאטקעס (וואנדשוירער) די בעסטע אויסארבייטונג צו קאנקורענץ-פרייזען ביי מעיער און לוקסענבערג, ציגעלגאסע 10. 0289

רעבער אויף מאשין דער ווערען אנגענומען אויסצונייען ביי ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט	פרייטאג און ערב-יו"ט — 24 גר.	אין דער זייט	שפאלטען
אין טעקסט — 40	— 60 —		4
נאכ'ן טעקסט — 12	— 18 —		

צוליסער דער שטערט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען — 20 גר. א מ/מ (אין דער זייט, שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא — 1 דאל.

מעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טעקסט פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען פייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Naier Folksblat", spółdz z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Członkami i druk. rotac. „Naier Folksblat". Piotrkowska 21.